

308638

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1916 నం. జనవరి నెల 13 వ తేది గురువారము

NO 248

నంబరుము. ౨.

రాక్షస సామ సంపత్తి ర పుష్క మా సమర్థ అష్టమి ర.

(సంచిక ౨౪౮)



గాంధర్వ ప్లాటు

హార్వోనియములు

హిందూస్థాని కరాటక కీర్తన తగిలుగా ప్రత్యేకము రాయన చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0

8 నం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నం. గారంటీ 2 నెం. హార్వోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-లు మొదలు ఆనేకయితర హార్వోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హార్వోనియం వాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి వాటకపాటుల సహాయపు విశేషముగా ఖర్చుగుచ్చు విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోషజ, సింగరు, రాశీ, సన్, హంబర, బ్రయింపు కైకబ్బు కావలసివారు మాకు వ్రాయుడు. మద్రాసు పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్యే, మద్రాసు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 గుర జనముయొక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-80 కు కాకినాడలో పౌర మునిసిపల్ కచ్చేరికి నెదుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు చాగ్గెరావు చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు ఆకర్షణ బయలుదేరి ౫ం ౫-౫౦ కు కాకినాడ చేరును. నలుగురు యొక్క మామూలు మోటారు కార్లు ప్రత్యేకము వలయువారికి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. శ్రేణులన్నీయికోరినవారికి పంపబడును.

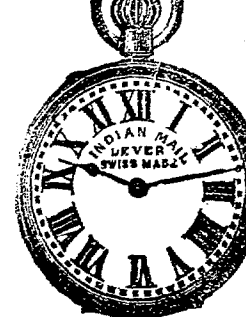
రంగూను టేముకల ఆసా వలకలు రవుకకట్టలు కమ్మలు వగయరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
COCANADA.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల 8-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.



ఇది మా కొంతకే సిద్ధపరచబడింది. కావున నెలగడ్డ నుండదు. వెల స్వల్పమైన ఫలవర్ధి కమని యనభీమున నెలియును. దృఢమైన సామానులచేత తేలికబడి దగ్గు పూర్వకము గానుదూము కలిగియుండుటచే చాలాకాలము నిలవక తృప్తికరముగ వని చేరును. గడియారము వెట్టికై 'ఇంగ్లీష్ మెయిల్' అను పేరంపడు. వెట్టికల గ్యారంటీ

పత్ర మికించి యుండును.
ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల 2-8-0
చిరునామా:—సుపీయరు వాచ్ కంపెనీ.
పోస్టుబాక్సు నెం 167 మద్రాసు.

ఆంద్రమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.
జనవరి నెల 21 వ తేది తొలుత నొకసారిగ వాటను రూపముల విలువగల మామండల గొనుచారలకు క్యాలండరు విక్రయముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బితో 1-8 రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-8 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-8 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి. పో,

103 ఫ్రీరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

యొద్దమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు మాదిరింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన మాకాభివందలు గలుగవు.

వనోపధి సారసవరిల్లా

ఇది వనోపధి నందున్న నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతవామవుపొట్టు, నీరసజ్వలు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయచును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడితండు పులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురు కుడినడచి వృద్ధి జేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముభువల్లి (తాగుటకు ముందు) నాగల్లితైలము వైపుతకు ముందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

పోషేటరు:- వి. డి. సావంత్, గకళ, పనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 14 No. 2, BOMBAY.

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు కీటకముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక్కెట్ 1-8 0-5-0



కాటోలు వత్తులు

నోమలను, ఈగలను నశింపజేయును. వారినోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-8 0-12-0

మొత్తవారవత్తులను చీమలను కడకటిండ్లయందు నల్లులు, చీమలు, పుష్కకేటికలను చిత్తులనుండి రక్షింపగలదు.

సోలువంజెట్టు—పి. హాగ అందుకో, 1-11, స్క్రింగర్పుస్ట్రీటు, జాడ్వా బాక్, మద్రాస్.

తల స్వల్పము! గుణముకల !!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-8 0-12-0

తలనొప్పులనూర్చును, వాయువులోట్ల నొప్పులను, శార్యపునొప్పుల బాంబోలును. పోస్టు ఖర్చులను

నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన నైద్యసహాయము.

అమృతాంజనం డి. పో, 6 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

పోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

11-1-1916

కొత్త పోర్టు టాక్సీసు

22-11-1915 వ తేదీ నుండి కమాండరు డబ్ల్యూ బి. హాదల్స్టన్ ఆర్. ఐ. ఎమ్. గారి స్థానమున చెన్నై పోర్టులో నలు పోర్టును కేరళ డెస్క్ పోర్టు టాక్సీసుగా పనిచేయుటకు బొంబాయి పోర్టు టాక్సీసు కమాండరు సి. డబ్ల్యూ. పీరస్. ఆర్. ఐ. ఎ. గారు నియమించబడిరి.

కాసు సభ.

1-2-1916 వ తేదీ గురువారమునాడు పగలు 11 గంటలకు చెన్నై పోర్టు కాసుసభ జరుగును.

సెలవులు.

4 వ గ్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరు రాయబహదూరు ఎన్. డి. నూకొనూరు గారి సాదరావు పంతులు గారికి బదిలీ దారు వచ్చిన తేదీ నుండి 3 నెలలు ప్రివిలేజీ సెలవు యియ్యబడినది.

సెలవుమీదనున్న వరుసపట్టి కేవల ఆనంతకృష్ణయ్యగారు బల్లారి ప్రెజిడెంట్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరుల పుష్కలములు.

తెలంగాణ నరసింహరావు రామచంద్రారావుగారు 5 నుండి 4 వ గ్రేడుకు.

కడప జిల్లా శివరావు గారు చిత్తూరు మహి ఉద్దీయ భానుసాహెబు బహదూరుగారు 7 వ గ్రేడు పోర్టు టాక్సీసు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

కృష్ణా జిల్లా శివరావు నంద్యాల రఘునాథాచారి గారు 7 వ గ్రేడు పోర్టు టాక్సీసు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

ఇతరంటి వెంకటరావు పంతులుగారు, 7 నుండి 6 వ గ్రేడుకు.

కొత్త ఆఫ్ వార్డు ఆఫీసు మేనేజరు తుంపాడి భగవంతుని ప్రగతి 7 వ గ్రేడు పోర్టు టాక్సీసు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

పోర్టు ట్రీ కృష్ణులు పాత్రులుగారు 4 నుండి 3 వ గ్రేడుకు.

పండిత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు 4 నుండి 3 వ గ్రేడుకు.

హాదల్స్టన్ సుబ్బారావు పంతులుగారు సుబ్బారావులు 7 నుండి సుబ్బారావులు 6 వ గ్రేడుకు.

గంగాము తపాసిల్దారు అభివర్ణ పట్నాయకుగారు 7 వ గ్రేడు పోర్టు టాక్సీసు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

సర్వే.

గంగాము జిల్లా శత్రువుల తాలూకా పాలాసి గ్రామము సర్వే చేయబడును.

జిల్లా పోర్టు.

కోరాట్ల జిల్లా పోర్టు టాక్సీసు జవాబుదారు.

మ్యూనిసిపాలిటీ.

గుంటూరు జయంతి రామయ్య పంతులుగారు రికరెండు వారు ఆర్డర్ డి. డి. గారు.

ఫైర్ రెస్.

అకాదల్లి - గార్ల సాటి భాస్కరరావు పంతులుగారు, విశాఖ జిల్లా, భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు

తాలూకా పోర్టు సభ్యులు

ధర్మపురి, బి. వెంకటరావుగారు.

ఆనంతపురము, మేదా పెదరామస్వామి గారు కళ్యాణ ఉద్దీయ.

గుత్తి, వై. శేషప్పగారు వైసు ప్రెసిడెంటుగా నియమించబడిరి.

విశాఖ జిల్లా, వి. కే. శంకరాల బాయుగారు మెంబరుగా ఎలక్టు చేయబడిరి.

తాలూకా పోర్టు

మదనపల్లి నెమలి జట్టాభిరామారావుగారు బి. ఆనంత రావుగారు.

సిద్ధవత్తు తాకిల్దారు మార్కాపురం హెచ్. ఎమ్. డి. మొఘలు మహమ్మదు షేఖుసాహెబుగారు.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. జరితు (అనగా) స్కూలు వైసు.

27-8-1916 వ తేదీ మొదలు పరీక్ష జరుగును.

డిప్యూటీ మునసబు

కాకినాడ హైకోర్టు కేసు దురుశేడ చిదంబరరావు పంతులుగారు 4 వ గ్రేడు డిప్యూటీ మునసబుగా నియమించబడిరి.

బాపట్లలో పనిచేయుటకు అడివనల మునసబుగా పంపబడిరి.

సెలవులు.

బాపట్ల డిప్యూటీ మునసబు శేషా పూర్ణయ్య పంతులు గారికి 8-3-1916 వ తేదీ మొదలు 1 నెల 1 రోజున గమనించు మీద ప్రివిలేజీ సెలవు యియ్యబడినది.

ఇనస్పెక్టరు కవిత్వంబోలము కేశవపిళ్లగారు ముగ్గునుండి వైజాము పట్టణము సర్కిలుకు పంపబడిరి. అసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరు నరసింహారావుగారు వైజాము పట్టణమునుండి కోనాడ సర్కిలుకు మార్చబడిరి. అటున్న అక్టోబరు అసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరు యడవల్లి మాధవప్రకాశంగారు మామూలు పనిలోనికి పంపబడిరి.

అసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరు.

అత్తూరు తప్పసామి అయ్యంగారు రంగసామి అయ్యంగారు ఆగస్టు 30 తేదీనండిరాగానే కరాసాసర్కిలుకు నియమించబడిరి. అచటను అక్టోబరు అసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరు పనులను సీతారామస్వామిగారు మామూలు పనిలోనికి పంపబడిరి.

పార్లమెంటు సభ్యులు

కడప జిల్లా తూర్పుభాగమున 6-వ గ్రేడు అక్టోబరు రెంజరు పి. సిద్ధపిళ్లగారు ఆఫీస్ ఖాయపర్చబడిరి.

కలీఫువర్కు.

గుంటూరు జిల్లా 2 వ సర్కిల్ రెండవ గ్రేడు ఓవర్ సీరు గారు ఓ. జి. రంగస్వామి నాయుడుగారు 1 వ సర్కిలుకు మార్చబడిరి.

సెల్లూర్ జిల్లా 6 వ సర్కిలులో రెండవ గ్రేడు ఓవర్ సీరు గారు ఎ. పి. సాంబశివపిళ్లగారు 1 వ సర్కిలుకు పంపబడిరి. హాదల్స్ కెప్టెను జి. ఇ. బ్రాండు సబు ఇంజనీరు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారు గోదావరి జిల్లాలో గౌతమి సబు డివిజను పనియను వచ్చి సబు డివిజను పనియను గూడ మామటకు నియమించబడిరి. అటున్న ఎన్. కందసామిపిళ్ల సబు ఇంజనీరు గారు 6 వ సర్కిలుకు పంపబడిరి.

రెండవ గ్రేడు మాధవరెడ్డిగారు వై. వల్లభరాయుడు నాయుడుగారికి 1-2-1916 వ తేదీ నుండి 6 వారములు ప్రివిలేజీ సెలవు యియ్యబడినది.

కడప డివిజనులో మొదటి గ్రేడు మాధవరెడ్డిగారు గారు సి. జే. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఆగస్టు 15-2-1916 వ తేదీన బల్లారి డివిజనులో హోస్పేట సబు డివిజనుకు వెళ్లి సబు ఇంజనీరు ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి వద్ద చార్జీ వుచ్చుకొన వలెను.

రెండవ గ్రేడు ఓవర్ సీరు వి. రామచంద్రయ్యగారు 7-2-1916 వ తేదీన పోర్టు టాక్సీసు కడప డివిజను చార్జీ నపు గిందుకొనవలెను. బల్లారిలో 3 వ సర్కిలు మాధవరెడ్డి ఇంజనీరు కేశరిలో టెంపరరీ అప్పరసబార్డి కేసు గారు నున్న డి. వి. సుందరం దీక్షితరుగారికి 20-1-16 వ తేదీ మొదలు 3 నెలలు ప్రివిలేజీ సెలవు ఇయ్యబడినది.

కర్నూలు డివిజనులో టెంపరరీ అప్పర సబార్డి కేసు సి. వి. కృష్ణయ్యగారికి 20-1-16 వ తేదీ మొదలు 1 నెల ప్రివిలేజీ సెలవు ఇయ్యబడినది.

డాక్టరులు.

హోస్పేట మ్యూనిసిపాలిటీ డాక్టరు సివిలు అసిస్టెంటు సర్జను బి. వి. నరసింహయ్యగారు ఎల్. ఎమ్. ఎన్. గారి స్థానమున పి. జి. బాబు ఎం. బి. డి. సి. గారు నియమించబడిరి.

బి. వి. నరసింహయ్యగారు ఎల్. ఎమ్. ఎన్. గారు హోస్పేట నుండి కృష్ణా జిల్లాకు బదలాయించబడిరి.

ఆంగ్ల భాషలో వాక్కులములను చా్ము సభికారము.

సెల్లూరు జిల్లా జడ్జి రావుబహదూరు సి. కృష్ణస్వామి రావు బి. పి. బి. ఎల్. గారు

కడప టెంపరరీ జడ్జి గిల్లకొట గంగాధర సోమ యాజులుగారు

నర్సారావుపేట డిప్యూటీ మునసబు గోపాల సుబ్రహ్మణ్య వెంకట్రావు అయ్యగారు

బాంకి

కాకినాడలోన్న మదరాసు బాంకిలో ఆక్టోబరు లెంటుగా పనిచేయుటకు జె. డబ్ల్యూ. టి. టాకెస్సగారు నియమించబడిరి.

ఒక వ్యాపార సంబంధమును దావా.

మరిసింగున హాలింగు కంపెనీ బాగు కలకత్తా హైకోర్టులో మోదాతను కంపెనీ వారికి దావా చేసిరి. ఈ నెల 11 వ తేదీన వ్యాపారము రిటైన్మెంటుగా తీర్పు చెప్పిరి. 750 జనక వార వేళ్లను వాడలు ప్రతివాదులయొద్ద యధార్థము చేయించి రాఫెను ఫెబ్రికేషన్ నాకలో 81-7-14 వ తేదీన హంబర్గు ఎనుమతి చేసిరి. ఆనాక కలకత్తా నుండి 2-8-14 వ బయలుదేరినది. 4-8-14 వ శ్రీ బార్నిచ్చ కన్ రిగాడు జర్మనీ వారివైయుద్ధమును ప్రకటించిరి. 8-8-15 వ ఎస్పింగే నాక రాఫెను ఫెబ్రికేషన్ నాకను పట్టుకొని కొలంబో వత్తిసిరిని పోయినది. అచట 14-8-15 వ తేదీన వ్యాపారమున వాన నాకను వశపరచుకొని కలకత్తాకు పంపిరి. దానిని వేలము చేయగా రు. 21,531 లు వచ్చినది. వారు లండనులో సమగించుటకు డోగల్లా కాంటెనెర్ కంపెనీకి పా-5-0 లు వంతున వేయించిరి. కాన భరతేశ్వరు 57,945 లును వేలము ఖర్చులు రు. 880 లును ఇప్పించవలెనని వారు దావా చేసిరి. ఆ మొత్తమును ఖర్చులను మోదాతను కంపెనీ వారు వారు లెక్కుకొనుటకు తీర్పు చెప్పబడినది.

మార్కాసి విద్యాలయము:- ఈ భవనమును బొంబాయి గవర్నరు గారు మంగళ వారమునాడు తెచ్చిరి. ఇది మూడంతస్తుల మేద 500 నుండి విద్యార్థులు నివసించవచ్చును. ఈ విద్యార్థులమున బాను నిమిత్తము శ్రీ పుష్పము వెక్కిరిస్తోంది. సముపక విచ్చేసి మార్కాసి ముఖకుల విద్యార్థులమును మార్కాసి లోనవచ్చిన కార్యమునకు గవర్నరుగారు వారి సభించించిరి. యద్ధము, విదాల కళ్యాణము సమీకరించినది. విద్యార్థులములను వారు ఎకశ్య చెప్పిరి సమీకరించినది. ఇట్టి మాధ్యమును విద్యార్థుల గింజలము. బ్రిటిషు వారి నాకాదళముల మూలమున మార్కాసి లోనవచ్చిన కర్తక సభివర్ధి నొందగలిగెను. ఒక్క ఆటంక మైనను కలుగలేదు. ఇట్టి సౌకర్యముల బడసినందులకు మార్కాసి లోన సామర్థ్యమును, ఆధారమును పుజలకును సామర్థ్యమునకును శ్రేయము గూర్చు నటుల వివరముగింప వలెనని గవర్నరు గారు మోదించిరి.

కలకత్తాలో బండ్లలో రొంగతము:- ఈ బండిపోటుల సంబంధమున కలకత్తాలో చుట్టుపట్టును ఇండ్లు కోధించబడిన. కిడ్లూలోనుండు క శరతుచేయు స్థానమును, జేనాలయములను పోలీసు వారు కోధించి పూజ లోనవచ్చుచుండిన నలుగురు బంగారీలను అరెస్టు చేసిరి. ఆనంతమునకు మన్మథులలోనుండు పుస్తక భాండాగారము నొకదాని కోధించి ఇయ్యును గుమాస్తాల నరెస్టు చేసిరి. ఈ అరెస్టు చేయబడిన అరుదురు కరువారిన విడుదల చేయబడిరి.

హైందవ విశ్వవిద్యాలయము:- విశ్వవిద్యాలయ శంఖస్థాపన మొనర్చు విద్యార్థులమునండిన సభాశాల పూర్తియైనది. ఈశాల ఆరువేల పదిహేను బట్టునంతటి వైశాల్యము గలిగియున్నది. వైసు రాయగారి కీర్తి ప్రకృతము సంస్థానాధీశులు గవర్నరు మున్నగువారి నిమిత్తము చెరి 15 ఆసనములను వున్నది.

మెల్లిన్స్ ఫుడ్ కాలెండరు 1916

ఒక్కొక్కటి రెండేసి అణాల చీట్లు పంపిన వారికి యీ కాలెండరు పంపబడును. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

స్పెన్సరు అందుకంపెని, మదరాసు.

కమ్యూతావుల వెదచల్లునది సువాసద్రవ్య రాజము



ఆల్ వహూ. స్పింట్ కలిపినది కాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. బాణసు బిందువులు చేతి గుడ్డపై వేసి కొనినచో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. దేశలానియము నందువలె నానందము గలిగించగలదు.

వెల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్ద సీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కార్డు ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. సోలుపజంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అల్లు శేమికల్ కంపెని, నెం 15% జామామసీదు, బొంబాయి. మదరాసు ఏజంట్లు:- మెహతా పురుషోత్తముల్లి నెం 29, వైజానాగోరోడ్, పూలంగడి సూట, శ్రీధరాను.

నళ సంవత్సరాది సంచిక.

నళ సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుట ప్రయత్నములు చేయఁబడుచున్నవి. దానియందు ప్రచురితము గావలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరంబుగఁ జేరినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు. భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి నూ యుద్వచమునకు దోడ్పడ ప్రార్థితులు. ఉపయోగపైన చిత్రపటములను బంపదలచిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు బ్రార్థితులు.

ఆంధ్రవర్ణికాకార్యాలయము,
7, తంబుసెట్టి వీధి, మదరాసు.

వార్తావరణస్థితి

1916 సం॥ జనవరి నెల 18వ తేది.

ప్రదేశములు.	జనవరి 18 తేది, ఉదయము నందు ఉన్న వాయువీచలము అంశములు	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		అతి తక్కువ	అత్యధికము	కడచిన 24 గంటలలో 8 వ ఏడము మొ. నీటిని	9 వ ఏడము మొ. నీటిని
గోపాలపురము	80.118	76.953	2 ...	61.61	48.78
వాల్తేరు	80.119	80.566	0 ...	52.48	85.47
కాకినాడ	80.114	79.664	8 ...	46.06	87.98
బందరు	80.097	88.166	0 ...	61.04	89.21
గుంటూరు	...	79.264	0 ...	88.14	81.29
నెల్లూరు	80.07	81.867	6 ...	51.88	84.06
మద్రాసు	80.047	86.068	8 ...	46.50	48.51
కడప	80.041	88.669	8 ...	81.28	49.01
నాగపట్టణము	80.012	88.575	9 ...	87.88	51.72
కొలంబూ	29.921	87.771	1 ...	84.64	75.77
తిరువనంతపురము	29.951	85.872	0 ...	82.86	60.68
కొచ్చికోట	29.961	80.771	0 ...	120.97	110.69
కల్లికోట	29.980	87.878	4 ...	121.09	116.07
మంగళూరు	29.982	80.168	1 ...	106.62	126.95
బొంబాయి	80.048	87.871	4 ...	75.78	71.81
హైదరాబాదు	80.185	80.858	7 ...	52.20	80.29
అనంతపురము	...	84.762	8 ...	29.09	20.28
బళ్లారి	80.090	83.560	5 ...	82.98	19.82
కర్నూలు	80.115	85.760	5 ...	28.05	26.89
కడప	80.092	87.468	8 ...	28.97	81.88
తెలంగాణ	80.068	78.666	8 ...	85.11	84.75
కొడైకనామ	22.825	65.147	8 ...	47.92	57.18
ఉదకమండలము	28.021	70.044	7 ...	68.92	58.88
కోయంబట్టూరు	80.040	88.562	5 ...	22.98	21.04
కల్లూరు	80.077	88.965	0 ...	40.77	44.20
నెల్లూరు	80.062	86.061	2 ...	48.15	89.12
తిరుచనాపల్లి	80.028	85.866	8 ...	84.99	81.41
పుదుకోట	80.019	85.068	1 ...	86.45	82.14
మధుర	80.022	86.471	2 ...	40.97	88.07
తిరువల్లూరు	27.11	24.50

దక్కనులో వాయుభారమునందు మార్పులేదు. కల్కినవోట్ల క్షయమైనది. ఉత్తరసరాస్థులు, దత్తమండలములు దక్కనులలో మధ్యమార్గప్రమాణము తగ్గి, కర్ణాటకములో కొద్దిగా హెచ్చినది. సముద్రతీరమునందున్న పట్టణములందు తక్కువకల్కినవోట్ల పగటిపూట తేడిమి మాయముకంటె తక్కువగనున్నది. మలబారు సర్కారులో రాత్రి తేడిమి తగ్గి మున్నది. దత్తమండలములలోను, దక్కనులోను వాయుమండలమున అల్పత్రయెక్కువగనున్నది. చెన్నపురితీరమున అక్కడక్కడ చుట్టును పట్టుచున్నది. ఎక్కడను వర్షముపడలేదు. చక్కగ యెండకాముచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
వార్తావరణకార్యక్షామ.

తమలపాకులు

తమలపాకులతోటలు మిగులభారతమునైనవి. తమల పాకులలో ముఖ్యమైన రకములు మూడు గలవు. వానికి దేశ వారి సంచి మిత్ర అని పేరు. ఇంకను గొన్ని యితరరకములు కలవు కాని అవి యంతముఖ్యమైనవి కావు. బంగాళా దేశములో మిథునాపురముజిల్లా యందు మిగుల ప్రకృతమైన తమల పాకులు లభించునని తెలియుచున్నది.

భూములు.

తమలపాకుల తోటలకు ఎత్తయిన భూములు కావలసిన గాని కల్లభూములు పనికిరావు. నిజమీరు తోటలకు మిక్కిలి హాని చేయును. చెరువునుట్టికంటె నల్ల బండభూము లందు ఈ తోటలను చేయుదురు. కొంచెము ఎత్తరంగుల భూములు పనికి శోభ్యములు. భూములు మొరకైనను తడిగా నుండవలయును. వేరుగంటి తోటలలో వర్ష కాలమునం దొకానొకప్పుడు ఆరంగుళుల నీరు వచ్చును. అంతకంటె నెక్కువ ముంపువచ్చినయెడల తోటలకు నష్టము వచ్చును.

తమలపాకుల తోటలు నీడయు తేమయు గలవోడకములం దు రాగి కృత్రిమమును దగుటచే పీనివిషయమై కష్టమవశ్యక ములేదు. ఇవివర్ష కాలములో విస్తరించును. అనవరతమునవర్షము నీరుకట్టుచుండును. వర్షములు లేనివోట్ల తప్ప తక్కిన ప్రదేశ తమలందు నీరుకట్టువలసిన యవశ్యకములేదు. ఒకసారి తోటను తేనినపిమ్మట 10 మొదలు 80 సంవత్సరములవరకు ఫలితము నిచ్చుచునేయుండును.

భూమిని నిర్దేశముచేయుట.

తోటచేయవలసిన భూమిని ఏర్పాటుచేసికొనినపిమ్మట నందతిచెట్లు, పాదము మొదలగు వానినిట్టిని ప్రేక్షతోగూడ పూర్తిగచేసింది తగలబెట్టవలెను. తమవార ఆభూమిచుట్టును కొండకమునకై కాలువల త్రవ్వవలెను. అట్లుచుట్టును తీసినచుట్టి నంతకు దోటచేయవోట్ల భూమిని పోసి భూమినుంతయు సమానముగా నుండునట్లు దానిచుట్టునుండు భూములకంటె నది యెక్కువగనుండునట్లును చేయవలెను. తమలపాకులతోటలు ప్రాకుటకును, ఎండచేయు తగులకుండుటకును, వెదగారి పీచి నప్పుడు నవ్వును కలుగకుండుటకును తోటలలో అలవలకట్టు దురు. తోటలు వృద్ధిచెందట కిది యత్యంతావశ్యకము. పెరు గుగాని రాటులుగాని వరుసలుగాపాతవడును. ఇవి భూమిపై నుమారు రెండున్నర లేక 3 గజము లెత్తుండును. వానిపై తీలగకొమ్మలు మొదలగువానిని దెచ్చి ఒత్తుగా కట్టుదురు. ఇట్లు కట్టినవానికే అలవ లంతురు. ఈ అలవలు కట్టుటకు బూర్వమే భూమిని 18 అంగుళములలోతున మెత్తగా పొడి యగునట్లు దున్నవలెను. తోటచుట్టునుగూడ కంచెచేయవలెను. తమలపాకులతోటల పరివరకములను ఆరంగుళుల దూరమున విస్తరించు. విత్తుటకు పనికివచ్చుతీగలు రెండుసంవత్సరముల కధికకాలమునండి పెరుగుచున్న వానినండి కోయవలెను. విత్తు టకు గోయబడుతీగలు 12 మొదలు 18 అంగుళముల పొడ వుండును. ఒక్కొక్క తీగకు ఆయుదాయకణుపు ఒండును. అందు రెండు కణుపులు భూమిలో విత్తవలెను. తక్కినవి వైసచేయుండును. అట్లు విత్తి తీగలను అకుచే కప్పియుంచి యనుదీనును నీరుకట్టుచుండును. అనవరతమైన యెడల తీగలు పెరుదన్ని పగులుకుటకు ఉదయమునను సాయంకాలమునను గూడ నీరుకట్టువలెను. మేసెల మొదలు నవంబరు నెలవరకు యిట్లు విత్తవలెనుండును.

ఎరువులు

ఎండినచెరువు చుట్టిగాని, యెండిన పశువుల పేదను గాని తెలిపిండిగాని పొడిగాతేనినీయుట లాభకరము. ఆయు దపుండి తమలపాకులతోటకు హానిచేయుననియు నందుచే బంగాళాదేశములో అవపిండి యుపయోగింపబడుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. ఇటుక పొడినూడ ఎరువుగ నుపయోగింపబడు చుండెను.

వర్షములు లేనప్పుడు తమల నీరు కట్టుచుండవలెను. కాని యేకాలములోనుగూడ నిలువనీడగూడదు. ఈ తోటల చుట్టును తియ్యగుమ్మడి బూడిదగుమ్మడి మొదలగుపాడులను బెట్టుదురు. ఇవి తోటకు నీడనిచ్చుటయే గాక లాభముగూడ నొసగును. అలవలు 3 సం॥ కొకసారి తీసివైచి తిరిగి కట్టు చుండవలెను.

తెగుళ్లు

తమలపాకులతోటలకు కాటుక తెగులు 2 కీటకముల చీడలు, పట్టుచుండును. నత్తలనబడు పురుగులగూడ తోట లకు హానిచేయుచుండును. తోటలకు పొగపెట్టుటవలనను చేతి

తో నేరి పొగపేయుటవలనను ఈ పురుగులను నిర్మూలించ వచ్చును. కాటుక తెగులు వచ్చినప్పుడు గంధకమునదెచ్చి పొగ పేయుట మంచిది. తుమ్మెదలు తేనెటీగలు మొదలగువానిని నిర్మూలించుటకు పిడకల దెచ్చి పొగపెట్టవలెను.

కోత.

కాలై నెలలో విత్తియెడల అక్టోబరు నెలనాటికి కోత పొగరంభమగును. అక్టోబరులో విత్తియెడల మేసెలనాటికి కోతకువచ్చును. కోత పొగరంభించిన పిమ్మట నెలకు రెండు కోతలు కోయవలెను. పరిశీలించుండియు తడవకు. వాలుగాకు లకు లోపుగను వర్ష కాలములో 6 ఆకులకు లోపుగను గోయబడు చుండును. కోతకొమ్మలు బయటచేసినపిమ్మట చుదుతీగల ఆకులన్నియు గోనీచేయబడుచుండును. ఒకయకరముతోటవలన సుమారు 80 ఎత్తుల తమలపాకులు వచ్చును. ఇవిగాక చెదరక ము ఆకులుగూడ వచ్చును కాని వానిని సాధారణముగా గోనీ పారవైచుచుండురు. విత్తిపిమ్మట మొదటి 5 సం॥ వరకు మిక్కిలి లాభకరముగ లేరుగను. అటుపిమ్మట క్రియముగ తగు మొగముతోనికి వచ్చును. ఆకులను గోనీపిమ్మట బుట్టుల తో నిండ్లకుగొనిపోయి లెక్కచెట్టి కట్టులు కట్టుచును.

ఎకరము భూమిలో తోటచేయుటకు మొదటి సం॥ రి మిదిగువ ఖర్చులగును.

అలవలు కట్టుటకు 500 పెనుళ్లు లేక రాటులు 4 గజము ల పొడవు గలవి రు 40, చొప్పునరాదు రు 7, పెరుగుబద్దలు రు 50, తీలగ లేకయకరచెట్లకొమ్మలు రు 25, నార రు 15, 1000కి 2-8-0 చొ॥ విత్తుతీగలు 50-0-0, 12 మణుగుల ఆప పిండి 15-0-0, బుట్టులు 1-0-0, కాలువలత్రవ్వ చుట్టినసరిచేయు టకు 5-0-0, దున్నుటకు 6-0-0, విత్తుటకు అలవలు కట్టుటకు మూల మొదలగు సరఫరములు 89-0-0 ఎరువుచేయుట, కోత కోయుట మొదలగువానికి కూలికింద రు 288 కిను రు.10, 2 వ సంవత్సరము:- పెనుళ్లు, రాటులు, కంచె 100-0-0, రాడు 4-0-0, 36 మణుగుల ఆపపిండి 45-0-0, నార 20-0-0 పాటు చేయునట్టియు, కోతకోయునట్టియు తనిపాండ్ర తీరములకింద 288-0-0 కిను రు.10, 3 వ సంవత్సరము:- నూరు 4గజ పొడవు గల 150 పెనురురాటులు 6-0-0 పెనురుబద్దలు 50-0-0 రాగిదు 8-0-0 నార 8-0-0 36 మణుగుల ఆపపిండి 45-0-0 తీరములు 288-0-0 కిను 10-0-0 మొత్తము 1428-0-0.

ప్రతి అయదవసంవత్సరమున తోటనంతకు తిరిగిచేయు చుండవలయును గనుక ఆ సంవత్సరము ఖర్చు లెక్కువయగు చుండును. 10 సంవత్సరములలో 4600 ఖర్చు లగును అనగా మొత్తము మీద సంవత్సరమునకు 469 రూ॥ వచ్చును అనగా.

లాభము.

రూపాయకు 3000 ఆప చొప్పున అమ్మినయెడల 80 లక్షలకుపై రు, 2500 వచ్చునని చెప్పవచ్చును. చీడలు మొద లగు ప్రమాదమువలన వచ్చు నష్టము క్రింద నిందు సగముతీసి వైచినను సంవత్సరము 1-కి 1200 లేక 1800 రూ॥ వచ్చును అదాయము వ్యవసాయము వచ్చును.—“వ్యవసాయము”

సంయుక్త రాష్ట్రముల పంచాయతీలు.

గామీనులలో పంచాయతీలు చేర్చుచు నిమిత్తము సంయుక్త రాష్ట్రమున సంఘా మొవచ్చుచుండిన కమిటీలో సభ్యులు: ఎ. పెల్లు, పేట మహమ్మదునుస్సానా, దిల్లూటి కలెక్టరు, ఫిల్లెను నెలలో వెల్లుగా రీక్రింద పరిశీలించు పట్టుట మొవచ్చు. 1 వ తేది అలవలము; 2, 3 లు లక్ష్మి; 4, 5 లు బెల్లి; 7 తేది మిరలు; 8, 9 లు ఆగి. ఈలోపున పేట మహమ్మదు ముసానాగా రీక్రిందజిల్లాలలో సంఘా మొవచ్చు. 1, 31 జనవరి 1 వ ఫిబ్రవరి తీరములు; 2, 3, 4 లు ముట్టూ; 5 వ తేది లగాయతు 10 వరకు బాన్సి, పిడపతేది నుండి ఇరువురు ఉద్యోగులు కలసి ప్రయాణ మొనరింతురు. 10 మొదలు 18 వరకు బాన్సి; 19, 17, 18 లు లక్ష్మి; 19 వ తేది నీరాపురము; 20, 21, 22 లు లక్ష్మి; 23, 25, 26, లు మోడి చానుపురము; 27, 28, 29 వేరబాన్సి; 16 మార్చి అలవలము.

గ్రామపంచాయతీలు విషయమును పరిశీలించినవారం దరితోను కమిటీనాకు ప్రసంగింప నుద్దేశించి యున్నారు. ఫిబ్రవరి 21 వతేదీని బెరలిలోను, 1 వ మార్చి తేదీని మిరలు లోను దర్బారులజనప సంయుక్త రాష్ట్రాలెట్టివెంటు గవర్నరు గారు నిర్ణయించిరి.

గౌ. పండిత మాలవ్యగారు. — పి రీ ఉదయమున క్లిష్ట సగరమున శేరి. ఈరాత్రి అలవలమునకు బయలుదేరుదురు. 16, 18 తేదీలకు కాకనగరమున నుండురు.

ఫోర్టు నెంటు జార్జిగజెటు

పరీక్షా ఫలితములు.

ప్రెసిసుపరీక్ష.

1 వ తరగతి.

2755, 2620, 2758, 2687, 2774, 1406, 2821, 2809, 2618, 4, 825, 801, 567, 2727.

రెండవతరగతి.

2, 5, 128, 129, 134, 466, 467, 807, 1407, 1408, 2614, 2621, 2624, 2625, 2635, 2644, 2647, 2654, 2660, 2661, 2674, 2694, 2700, 2701, 2702, 2716, 2782, 2756, 2757, 2760, 2768, 2772, 2799, 2815, 2819.

సివిలు జుడిమలు పెన్సు.

రెండవతరగతి.

61, 214, 215, 387, 388, 479, 628, 878, 8018, 3263.

ప్రీహండు అవుట్లెను డ్రాయింగు పరీక్ష

ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

రెండవ తరగతి.

11, 12, 57, 58, 60, 61, 62, 77 ఎ, 77 బి, 79, 124, 128, 129, 166, 168, 169, 170, 200, 202, 243, 245, 246, 280, 281, 292, 293, 298, 302, 348, 349, 350, 352, 35, 356, 358, 359, 361, 363, 364, 365, 366, 405, 422, 4235, 451, 453, 454, 456, 477, 499, 500, 501, 502, 503, 505, 537, 538, 540, 563, 601, 606, 608, 610, 660, 661, 715, 751, 805, 806, 807, 809, 827, 829, 2596, 2597, 2600, 2601, 2602, 2603, 2608, 2609, 2610, 2656, 2657, 2658, 2752, 2753, 2754, 2755, 2813, 2826, 3351, 3359, 3360, 3381, 3440, 3519, 3520, 3521, 3584, 3586, 3591, 3673 డి.

డిజైను-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

మొదటి తరగతి.

499, 500.

రెండవ తరగతి.

12, 13, 14, 15, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 129, 134, 184, 226, 227, 248, 358, 359, 367, 372, 374, 375, 376, 407, 409, 426, 458, 459, 482, 492, 495, 505, 563, 662, 811, 812, 2555, 2581, 2582, 2599, 2600, 2616, 2617, 2618, 2619, 3392, 3624, 3673డి, 3673బి

పెయింటింగు-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవ తరగతి.

12, 68, 226, 227, 341, 356, 359, 360, 362, 364, 374, 385, 407, 412, 460, 492, 513, 662, 690, 694, 2602, 2610, 2621, 2627, 2663, 2664, 2754, 2761, 2827, 3380, 3381, 3413, 3531, 3591.

ప్రీహండు అవుట్లెను డ్రాయింగు-అడ్వాన్సు గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3388, 3594, 3610, 3615, 3617, 3673, ఎచ్.

డిజైను-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

803, 3401.

డిజైను-అడ్వాన్సు గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

3388.

జ్యామెట్రికలు డ్రాయింగు-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

460.

రెండవతరగతి.

144, 248, 390, 391, 483, 612, 662, 2609, 2618, 3577, 2628.

పెయింటింగు-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

248, 303, 375, 631.

రెండవతరగతి.

77, 131, 357, 361, 376, 396, 397, 405, 432, 487, 672, 2600, 2617, 2618, 2620, 2665, 2667, 3617, 3673 ఎచ్.

మోడలింగు-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

2590, 2611.

మోడలింగు-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

3673 డి.

రెండవతరగతి.

3673 సి.

కట్టచెక్కడము-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

3416.

రెండవతరగతి.

3381.

నగలుచేయుట-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3424.

బల్లులు కుర్చీలు మున్నగువానినిచేయుట ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

2592, 2630, 2636, 3428.

రెండవతరగతి.

2591, 2624, 2625, 2634, 2637, 2758, 2768, 2769, 3460, 3461, 3579.

బల్లులు కుర్చీలు మున్నగువానినిచేయుట-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

2622, 3578.

రెండవతరగతి.

2594, 2608, 2669, 2771, 2772.

బల్లులు కుర్చీలు మున్నగువానినిచేయుట-అడ్వాన్సు గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

2627.

రెండవతరగతి.

3609, 2639, 2640.

కమ్మరము-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

మొదటితరగతి.

510, 2621.

రెండవతరగతి.

498, 2641.

లోహపువని-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3348.

అచ్చుకూర్పుట-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3090, 3093, 3096, 3168, 3171.

అచ్చుకూర్పుట-ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3103, 3176, 3180.

అచ్చువేయుట-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3180.

అచ్చుయంత్రములనులమర్చుట-ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

3125, 3131, 3133, 3180.

భాషాంతరీకరణము-హయ్యరు గ్రేడు ఓడ్రభాష.

రెండవతరగతి.

12.

భాషాంతరీకరణము-లోవరు గ్రేడు.

రెండవతరగతి.

22, 26.

జర్మనుపరచతి.

రెండవ జనవరి 12.-ఈ తరగతినిగూర్చి అప్రెయిజర్మనీకమిషన్ లోని అధికారుల వారాయమునని జర్మనీవారి కనుకూలమునబట్టి వారేర్పరిచిన వారములను కిట్లెంట్ లంగ్ కిరింక వలెనని తిరిగి వారినని.

కోర్టు వ్యవహారములు

ఎగ్జుకు పోలీసుకోర్టు.

(ఎల్. ఏ. కామయ్యగారి యెడట.)

జనవరి 12 వ తేది.

సాల్పు కొరారులలో నక్కుడప్పుకు పోవుచువచ్చిన, నల్లుల, సి. నూనెలు, బట్టలు నున్నగు వస్తువులను సి. పి. మనస్వామయ్య, రై. కోర్టుకు పట్టుకొనబడిన. వార్తవ తరగతి క్రెడిట్ డెన్సి మేజిస్ట్రేటు ఎల్. ఏ. కామయ్యగారి హస్తాధిని నిమండులోను ఉన్న.

జనవరి 13 వ తేది 1916.

హరిసు హైస్కూలులో నిడివలకు చుట్టూకొనిన సయ్య దురాహదీ నవనెత్తు తనమేనమామ ఇంట్లోనికి కొన్ని కస్తులు లను, వాతకాలనుండి కొన్ని పుస్తకములను దొంగిలించెను. వీని విరీదు రూ 200 అండును.

సాక్ష్యవచారణయైన తొమ్మిది, నాల్గవనాటికారి ముద్దా యికి 6 మాసముల కఠిన ఖయదును విధించిరి.

కస్తువులను దొంగిలించుట.

మైలాపూరులో శ్రీరాములను లాగిద్దార్థింగాంట నుండి ఇద్దరు బాబులు 40 రూపాయల కస్తువులను దొంగిలించిరి. ఈపిల్లలలో నొకరిని 14 సంవత్సరములు, రెండవవానికి 15 సం వత్సరములు. ఈపిల్లలు కూలిపని చేయుచును. శ్రీరాముల గారియింటిలో గోడలకు కెల్ల వేయుచుండగా పిల్లలివని చేసి గొయ్యిలోనికి వదిలివేసిరి.

నాల్గవనాటికారి ముద్దయిలిద్దరినీ సేద్యముగా నెంచి చెరి 12 దెబ్బలశిక్షను విధించిరి.

మేకను దొంగిలించుట.

2 వ తేదిని, ఒక గొల్లవాడు మేకను తోలికొని గొట్టకొట్టు మీద వెళ్ళుచుండగా సామంతుల మేక గంటా కు, ఎదురుగ మోటుకుండి వచ్చుటచే మేకలు చెల్లాచెదురై పోయినవి. యాపినుభాను, మరి యిద్దరు దీనిని సుదాచేసికొని ఒక మేకను దొంగిలించి, చంపివేసిరి. మొదటి ముద్దానికి ఒక సంవత్సరము కఠిన ఖయదును, రెండవ ముద్దాకు ఒక సంవత్సరము కఠిన ఖయదును విధించిరి.

శ్రీనాథుని పీఠినాటకము కేసు.

[ఏలూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు]

(ఒక విశేషమునవర్తించు)

ఏలూరు జనవరి 11:-మద్రాసు సి. వి. డిపార్టుమెంటు వారు ఏలూరు కాపురములగు మంత్రి వెంకట సూర్యుడేము లుగారిపై శ్రీనాథుని పీఠినాటకము గ్రంథమును బ్రచురించి అమ్ముచున్నందులకు గాను ఇండియన్ పిల్స్ కోర్టు 292, 293 సెక్షన్ల క్రింద కేసుచేసిరి.

ఫిర్యాదీలతగు పున గరన్న మెంటు ట్రాన్స్ ఫేరు శిక్షా ట్రెండ భానుమూర్తిగారు ఏలూరు మిమ్మలూరు నీయన వండితులను, మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ లిండులగు వానిల కొలన నువ్వారావు పంతులుగారును, గావునాద్దర్ కంఠ కూరి పీఠేలింగుల పంతులుగారును చుట్టికొండలును విచారింపబడిరి.

ముద్దాయితరపున మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పండితు లగు కేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారును గరన్న మెంటు ట్రెయినింగు స్కూల్ హెడ్మాస్టరు శ్రీనాథ కావేశ్వరరావు ఎం. ఏ. ఎల్. టీ. గారును కేంజీ పంతులు పంచానెత్తాది విరుదాంకితులగు శతాధిపాని పి.కాకర్ తిరుపతిశాస్త్రిగారును, చెళ్ళ. శృ. వేంకటశాస్త్రిగారును, రాజమండ్రి కాలేజీ ట్రెయినింగు పండితులగు ఆకొండి న్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారును వెలసనలు అసిస్టెంటు కలెక్టరు జయంతి రామస్వామయ్యగారును, శతాధిపాని పండిత వేమూరి శ్రీరామశాస్త్రిగారును విచారింపబడిరి.

ఉభయపక్షముల సాక్ష్యములను విచారింపి మేజిస్ట్రేటుగారు పీఠినాటకమును బూతు దురులు చేసినందు నీతి బాహ్యతను కలిగింపవలెనని అర్జునుల కచ్చువర్తములు చేసిన యందు, ఒక కేసు నున్నది పోలీసు పాటులు చెప్పింట్లు అనుకొన్నను, పదములు బూతులై తేనీ నీతిబాహ్యము లగునగాని తేనీనో నీతిబాహ్యము కావేందని హైకోర్టు తీర్పులలో వాగియబడి యున్నందున క్రాస్ కలర్ బుక్కుల నీనెక్కు నుండి మినహాయించవలసినదని హైకోర్టు తీర్పులలో వాగియ బడి యున్నందున కవుల మర్యాదచొప్పున వాడబడిన పదములేగాని నూతనముగా వీరు వాడిన కొత్త పదములు లేవు. కనుకను పీఠినాటకములు బూతుగ్రంథములును పీలురేదని తీర్పు చెప్పి వారు.

వృత్తాంతములు

కొత్త రైలుబాట:—గుజరాతులో కరరాజపురము నుండి పాటికి 14 మైళ్లు కొత్త రైలుబాట వేయించబడును.

వస్తువుదర్శన కాలాధికారులసభ:—లాహోరులో ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో జరుపవలసిన వస్తుదర్శనకాలాధికారులసభ ధనలోపముచే నిలువబడినది.

కాశీపురవాక:—26-12-1915 వతేదీన బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన కాశీపుర నాక ఈనెల 11 వతేదీన మార్బుల్స్ చేరినది.

ఉక్కుకాటుచికిత్సలయము, కూనూరు:—ఇటువలె వస్తువుదర్శన కాలాధికారులసభ నిర్ణయించబడిన మందిరములు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రస్తుతమున నెలమునండి వచ్చిన జెటానును మున్నగు 40 మందికి చికిత్సయొనర్పబడుచున్నది.

దేవస్థాని కానిటరీ ఇంజనీరు:—రెలియన్స్ నీటి సప్లయనున్న గువారిని పరీక్షించు నిమిత్తము వీరు కూనూరు నకువచ్చి ఇటునుండి చెన్నపురికి వెళ్లి అక్కడనుండి విశాఖ వచ్చును జిల్లాలోని సాలూరు కొర్రాపుట్టిల వెళ్లుదురు.

బొంబాయి రైతరంగము:—బొంబాయిలో ఉన్న గువారిని కంపెనీలోని మా. జే. ఎస్. రైయిమిలినీగారు బొంబాయి రైతరంగమునకు 1916 వ సంవత్సరమున కధ్యక్షులుగా నియోజితంబునది.

గురుగోవిందనగరు జన్మదినము:—ఈనెల 11-వ తేదీ మంగళవారమునా దేవుత్పత్తయి సేవలో సత్తాభిషేకము జరుపబడినది. ఉదయమున ప్రార్థనలతో కార్యక్రమము ప్రారంభించబడినది. మధ్యాహ్నము ఉపవాసము లియ్యబడినది. సాయంకాలము సింగుసభామందిరము విద్యుద్దీప్తములతో నలంకరింపబడినది. ఆచల సభ జరిగినది.

మాచిలీపట్నమునాచన:—పత్రికలో ప్రచురణమునకు విశేషముల బంపుకాగితములవిద, తలయొకవిధమున, చిరు నామాలను వ్రాయుచుండటంబున, వ్యాసమున, వృత్తాంతములను సకాలమున వ్రాద్దించుటకు వీలగుటలేదు. కావున ఇంతటినుండియు, పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసములను పంపు విశేషములు “సంపాదకుడు” ఆంధ్రపత్రికయొక్క పంపుటకు కొరచుకొన్నాడు.

అన్నదానము:—9 వ తేదీ కాకినాడ అన్నదాన సమాజపు బ్రష్టిల ఎన్నిక జరిగినది. కొమ్మిరెడ్డి శూర్యనారాయణ మూర్తి నాయకుగా. బ్రష్టిలలో నొకరు వీరును వీరపురం రాజావారును సమాజమును నుమారు 85000, వేల రూపాయల ధనమును కుంటివాళ్ల శ్రద్ధతో యాపయోగము నిమిత్తం కట్టించి యిచ్చినారు. నిన్న జరిగిన యెన్నికలో పెనుమాడి శేంకటాచార్యుని మ-రా-రా-క్రీ, కొర్రేపర శేంకటచలపతిగారిని బ్రష్టిలగా నెన్నుకొనిరి.

నాగపురములో కలెక్టరులు:—ఇచటనున్న ధనకులకు పెరుగుతున్న ప్రభుత్వమును వేర్వేరు మొత్తములు సంకేతములను నుంచుకొని వాటిని నెడనుని వ్రాయబడినది దొంగతనములను గూడ జరిగినది. దొంగతనమువారి యెవ్వరులతో కలసియు ప్రభుత్వమును న్యచ్చుండనేనాసంఘము తీర్పుదనలేదు. అసాంఘికులగు యువకులు ప్రజలను కాపాడలేరని పత్రికలు వ్రాసినవి. నాగపురమున మరల పేరువ్యాధిలయపు నూచన లగుపడుచున్నది.

రాష్ట్రీయ సభాకాసనము:—రాష్ట్రీయసభలో చేరుబడినాసనము నునుండి మల్లారావు గంగాధర చిట్టావీరు గారును, మా. సర్ వెలియబోను గారును రాయసాహెబు రాయపురపు ధాకరు గారును, డాక్టరు గోరు గారును, డాక్టరు ముండి గారును, ఈనెల 12-వ తేదీ ఫిబ్రవరినాన గారిని నందింపించి తీర్మానమును సమర్పించి రాష్ట్రీయప్రధానోద్యోగి గారు కాధర్మము ననుసరించి ప్రభువుల ముచనను సంగునొనుటకు నే నెప్పుడును సునియ్యవలె యుండును. రాజధాని తీర్మానములను శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి పంపించెదను. విద్యావిషయమున మీ నూచనల కట్ట నాకు సానుభూతి కలదు. మధ్యరాష్ట్రముల విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి ఆలోచించబడును. రాజన్న బడ్జెటులో ప్రారంభ విద్యావ్యాప్తికి 6 లక్ష లాసగుదును. అది ఆయన కడివి.

రయల్స్ డీకొనబడు:—విద్యోగియైన టెర్మినసు స్టేషనువద్ద నిన్నటి ఉదయమున రెండురయల్స్ డీకొనెను. 30 థిల్లి ఎక్స్ ప్రెసును రయల్స్ స్టేషనులోనికి వచ్చుచుండెను. 77 లోకలు (రెయిన్లు) స్టేషను నుండి బయలుదేరుచుండెను. ఎక్స్ ప్రెసు (రెయిన్లు) ఇంజనును, లోకలు (రెయిన్లు) తాలూకు రెండుతోటై లను కట్టిలనుండి తొలగిపోయెను. లోకలు (రెయిన్లు) నకు చాల నష్టము కలిగెను. ఈ రైలులోనుండు ప్రయాణికులకు భార తీయన కొకనికి గాయములు కలిగినవి. ఈ ప్రమాదమునకు రైల్వే కాకపోకల కధ్యక్షులకు కలిగినది. మూడు గంటల తరువాత బండ్లను స్టేషనులోనికి రానియ్యలేదు.

ఒక జిల్లా ఇండియా దౌర్జన్యము:—బొంబాయి లో గిఫిట్సు టెలిగ్రాం కంపెనీ యెవ్వరిగియును వి. వి. మెథ్యును గారును మరొకరును సాయంకాలము 7 గంటలకు బండినెక్కి పికారువెళ్లి రాత్రి 11 గంటలకు వారకీసుల యొద్దనున్న కొలాబాకు వచ్చిరి. బండివాడు గరిజా బాడుగ అడిగెను. కేబుల్నున్న సగటు సంచిలినీ ఆసామ్యకారడెవ్వరో వుండగా బండివాడు కత్తితినీ పొడుకబోయెను. మార్గము గుర్రు జడికి సంచితవలగా వాడూ సంచిని తీసికొని బండి తోలకొనిపోయెను. మొత్తము రు.200లను బండివాడు చూరి వెనక మోదియిసు గారు పోలీసువాడికి తెలిపిరి.

దొంగలెక్కల (వాసి 2500) రూపాయల సహాయము:—తెలికట్టులోనుండు పియర్స్ వెస్టింగ్ హెన్రీగారు మార్బుల్స్ కంపెనీ అనువాది పోలీసు వారు అరెస్టుచేయుటలేవురవారులలో కొంత నందడి కలిగినది. ఇతడు 2500 రూపాయల సహాయించి దొంగలెక్కలను వ్రాసెను. లెక్కలలోనిచుటలూ నీదొంగతనము బయటపడ కంపెనీవా కరిగివై కేసుకేసి. మద్రాసు యల్లు పరిశోధించబడెను. కంపెనీవారికి చెందియుండిన పత్రములు మున్నగునవి దొంగతన. వానిని పోలీసువారు తమనకేమియున్న కొనిరి.

వాణిజ్య వస్తుదర్శనకాల, కలకత్తా:—వాణిజ్య పరిశ్రామికకాళువారి కట్టడమున కట్టి పరిదర్శనకాలవిషయము విస్తృతము చేయబడుచున్నది. పరిదర్శనకాల ఆచరణల ముననె తెలయగలదు. విశేషములనుండి ఇండియాకు దిగుమతి చేయబడు వస్తువులను, వాటిమాదిరి ఇండియాలో తయారు చేయబడిన వస్తువులను పరిదర్శింపబడును. కప్పుతాళములు, నల్లులు, మెరదాబాదు ఇత్తడిపాత్రలు, ఆర్ అంకు కంపెనీ వారిచే కాస్త్రీయ విధానముల తయారుచేయబడిన పనిముట్లు, రసాయనిక కాస్త్ర వస్తువులు, మున్నగునవి వివిధ (డెడ) ర్శింపబడును. పరిదర్శింపబడు వస్తువులపేర్లు ఖరీదులు మున్నగు వివరములతోనుండు కేటలాగు ఒకటి ప్రచురింపబడును.

ఉపప్రముపత్రిక:—బర్మాలో నెలలు గవర్నరుగారి లో హామె యొక్క యెత్తు త్రివి మోచ్చించుటకు చేసిన ప్రయత్నముల ఫలకం తయలగుచున్నది. బర్మాలో హామెయొక్క ప్రయత్నములు సాధనము. ఇప్పుడవటికి తరును నుద్యోగము వచ్చుచున్నాడు. పర్యవేక్షకు నెలకు 200లక్షలయెత్తు త్రియగుచున్నది. మార్చి నెలనుండి 651 లక్షలయెత్తు త్రికావలెను. 38వలనుండి పనివాండ్లు చీవాండ్లుగా చేయుటవారు పనిచేయుచున్నారు. సాలీనాయుత్తు త్రి 484 లక్షలు మోచ్చినది. మొత్తము 2115 లక్షలు ఇంతమొత్త మిదివర కెప్పుడును కలుగలేదు. 1916 వ సంవత్సరమున 4వల లక్షలయెత్తు త్రికేయబడునని యెవ్వరులు కలంచుచున్నాడు.

రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీవారివిదానము:—బర్మా రయల్స్ కంపెనీవారికి మ్యూనిసిపాలిటీ వారికి వివరముల విదాన నూటికి మూడులక్షలు ఇండ్లవిదాన నూటికి విత్తనర లక్షలు వస్తు చేసిరి. ఇప్పుడు దానిని నూటికి 4.8 లక్షలు మోచ్చించిరి. ఇది అత్యధికమున రయల్స్ కంపెనీవారు దావాచేసిరి. ఇప్పుడు రంగూనులో రయల్స్ వారిసార్లు రూ. 6, 18, 120 ల నుండి రూ. 7, 11, 444 గుకు మోచ్చినది. స్కూలు కానా కొద్దవారు మ్యూనిసిపాలిటీవారు విధించిన పన్నును నివారించిరి. 20వల (క్రికెటు రైల్వేవారికి 31 స్థలములుండెను. ఇప్పుడు 52 గలవు. అప్పుడు ఇన్నా వెల రు. 11061; ఇప్పుడు రు. 52,158 లు 20 సంవత్సరములలో ఎంత పెరిగినది. రైల్వే వారు నెగు కవిషనగు గారి ఎదుట దావాచేసిరి. ఆయనగూడ క్రిందికోర్టు తీర్పునే ఖాతపరచిరి. రైల్వేవారువారికి మరల వారకీయచేసెదనని గోచుచున్నది తరువాత ఇండియానుండి) గారికి అపీలు నెయికోనుట కడవటిచర్యయగును.

స్థానిక వార్తలు

దీపములవేళ:—శే. 6-29 నిమిషములకును, శే. 6-30 నిమిషములకును దీపములు వెలిగించుదురు.

బర్మార్ సరసవివోధినీసభ:—ఈసభవారు శే. 6 సాయంకాలము 5 గంటలకు క్లబ్బింగ్ హాలు నుండిరయల్స్ కు, లవ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

యధ్యధినిధి:—చెన్నపురిలోని రైల్వే యము యధ్యధినిధి ను 88771-14-7 లను సర్వీయ యధ్యధినిధి కి, రు. 12,290-4-5 లను వనూలై: వి.

శ్రీల యధ్యధినిధి:—శ్రీల యధ్యధినిధి నేటి యుదయమున కొకడ 585 రూపాయలను పంపి. వెంటుండు పోల్లి, ఇండుకు తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచున్నారు.

నిన్నటి యగ్నిప్రమాదము:—నిన్నటి యగ్నిప్రమాదమునకు పదివేల రూపాయలకురకు నష్టము కలిగినది. సరకులు నిలువ ముండుపాక ధ్వంసమై పోయినది.

లాకోర్టులు:—18 తేదీ మంగళవారము చుహమ్మ దీయులకు పంపిగ యగుటచే హోర్టు కిటికీలోకొద్ద. స్కూలుకాళుకోర్టు నాడు మూయబడును.

జర్మనుదేశీయుని బంధించుట:—కొచ్చినుండి మంగళవారమునాడు మెట్టుపాళెయును మెయిలుగా నిక్కడకు వచ్చిన జర్మనుదేశీయుని, అనామకు వ్యక్తులుగా బంధించుటకు నిన్న డిల్లీ ఎక్స్ ప్రెసులోనికి తీసికొని కల్గె.

నిన్ను జాత్యుద్ధారక సంఘము:—శే. 6 ఉదయము 5 గంటలకు వ్యావరపాడిలోని నిన్ను జాతుల పాతకాల యందు స్వామి బ్రహ్మేంద “ధర్మము” ఛందిచి యువస్థ సింపుడును.

ట్రాముకారుకొట్టుకొనుట:—మొన్న సాయంకాలము మెలాపురము నుండి వచ్చుచున్న ట్రాముకారును ఒకస్త్రీయ రోలరునుకొట్టుకొనినది. ఎరకిచ్చి దెబ్బలుతగులలేదు. ట్రాముకారుతో నష్టముకలిగినది. ట్రాముకారుని రొకరు క్రిందకు పడిరి కాని దెబ్బ తగులలేదు.

సంవత్సరాదిసంచిక వ్యాసములు:—దైవానుగ్రహమువలనను, భూమిభిముల యాదగను కలనను, సంచిత ముద్రితములనున్నది. సంచితముయ ప్రచురితములు గావలసిన వ్యాసములు సకాలములో తేరకపోవుటలకు, సంచిత సకాలమున వెలుగడలేదను. కావున తాము సంవత్సరవిష, వ్యాసమును దిక్షాకేసి వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థనము.

పురనిర్మాణ కోవ వ్యాసములు:—పురనిర్మాణము విషయై దొరతనమువారికి సహా జె. ఎస్. హెచ్. వి. లాంచెస్టర్, ఎఫ్. ఆర్. వి. వి. వి. గారు 17-వ తేదీ మొదలు పురనిర్మాణమునిషయమై 12 యధ్యధ్యములను చీపాటలోని, ఇంజనీరింగు కళాశాలలో నిచ్చెదరు. ప్రతి యువ వ్యాసము సాయంకాలము 5-80 నిమిషములకు ప్రార్థింపవగుచుండును.

యధ్యధినిధి.
కంగరాష్ట్ర శ్రీలకాళు
నిన్నటి సాయంకాలమున జ. గలు కమిటీ సభ జరిగెను. సభకు కార్యకలా ప్రభువు అగ్రత్యునిహించె. కమిటీ వారొసర్వ కృత్యములను వస్తుప్రయోగించిరి. 16 రజ మెంట్లను, 4 డి. బి. వి. మెంట్లను కమిటీ వారు ప్రస్తుతమున సౌకర్యముల నొసర్చుయిండ్. గరిసంవత్సరమున యధ్యధ్యమునకు 6083 బంగారము సంపాదించిరి. రైల్వేకొనువారు మెససామేయములో నెయిలకు నుమారు 70 వేల రుసువులంపిరి మెససామేయములోని 85 రోగులకు సౌకర్యములొచ్చు వైద్యశాలను సహాయమున్న బూరుకొనిరి. అటువంటివిన వస్తువుల క్రింద 50000 రూపాయలు వెచ్చమైనవి. ప్రజలు న్యచ్చుండగ రు. 601 రూపాయలను చంకలక్రింద నొసగిరి. పృథివియమున నుండు చందాల నిచ్చువారు 15,000 రూపాయలనిచ్చును. ప్రస్తుతము 90,804 రూపాయలు నిలువయున్నవి.

ప్రకటన.

దేవతాదేవము సంక్రాంతిపండుగ యగుటను జేసి మా కార్యాలయమునకు సెలవొసగుచున్నాము. కావున పత్రిక వెలువడజాలదు. (పత్రికాధిపతి)

అందుచేత ఆ పత్రిక మునుకు చేరిన వీరు ప్రభుత్వమువారి మాటలనుగా చెప్పినమాటలు మిక్కిలి బలవంతము లని యంగీకరింపక తప్పదు.

గజెట్టు	2
తమిళసాక్షులు	3
వివిధవిషయములు	4
స్థానిక వార్తలు, బొంబాయి శాసనసభ సభ	5
ప్రభుత్వ వార్తలు	
ఆంగ్లసాహిత్యపాఠ మంగిలించితిమే!	6
కీర్తి	7
నానోసా మహాసంక్రాంతి	
విశేషతంత్రము	8
శృతాంతములు	9
ఇంగ్లీషు తంత్రము	10 11-12
స్వపరిపాలనము	13
హామర కను, లాహోరు కట్టికను	14

దర్శన

1916-వ సం॥ జనవరి నెల 13 వ తేది

గురువారము

అనిర్బంధ వ్యాపార మంతరించినదియే!

యుద్ధము కారణముగా వ్యాపారము విషయమున నిద్రవరకు వెళ్ళియుండిన చిత్రవిచిత్ర భావములలో కొన్ని యంతరింపక తప్పదని తజ్ఞులు చాలాకాలముగా చెప్పుచునే వచ్చుచున్నారు. ఆంగ్లభూమి ఇంతకాలమును వడలలేక పట్టకొని పట్టెయుండిన అనిర్బంధ వ్యాపారపద్ధతి యద శత్రు కాగల కాలము రాగలదని హైందవ పత్రికలు మాత్రమేగాక ఆంగ్లయాజమాన్య పత్రికలును వ్రాయుచునే వచ్చుచున్నవి. అండకోటైయు పత్రిక ఈ యభిప్రాయమును నాడే వెలిపుచ్చెను. ఈ నగరములోని మద్రాసు మెయిలు పత్రిక మూడుదినముల క్రిందట సామాజికము వాడు యుద్ధవ్యయము వచ్చుకొనుట యను శీర్షికతో మఖ్యవ్యాసము వ్రాయుచు అందులో ఆంగ్ల వ్యాపార విప్లవము అనిర్బంధ వ్యాపార పద్ధతినలన కలిగినదనుకొనుట తప్పనియు ఆ పద్ధతి యంగీకరింపక మున్నే 1846-వ సంవత్సర ప్రాంతముననే నిర్బంధపద్ధతి నిండుబలమున నుండగనే కలిగినదనియు యుద్ధానంతరము పరిస్థితులు ప్రబలములయి అనిర్బంధ వ్యాపారము ప్రముఖము అని రాజనీతిజ్ఞులు వదిలునట్లు చేయగల వనియు వ్రాసెను. అంతదూరము వల కాదుకొని యుండవలయునని ఆంగ్ల వ్యాపారసభలో నీ విషయము నిన్నటిదినమే యొకవిధముగా నిర్ణయమునకు వచ్చెను. మిత్రమండలి బలవత్తరముగా యుద్ధమున పనిచేయుటకునయి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యము యొక్క అధిక శక్తుల నన్నిటిని కేంద్రీకృత మొనర్పవలసియన్నారని యందుకుగాను ఆ ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య రాష్ట్రములలో సంప్రతించుకొని పని జరుగవలసివదనియు హీవిచ్చుగారు ఉపక్రమమును కొని తెచ్చిరి. ప్రభుత్వ పక్షమున నుదారకక్షకు చేరిన రుకొనమకాదు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఉదారపక్ష

మువారే హేచ్చుగా అనిర్బంధవ్యాపార పక్షపాతులు. అందుచేత ఆ పత్రిక మునుకు చేరిన వీరు ప్రభుత్వమువారి మాటలనుగా చెప్పినమాటలు మిక్కిలి బలవంతము లని యంగీకరింపక తప్పదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము తనయొక్క శక్తులనన్నిటిని కేంద్రీకృతముచేసి జగ్గినివలదన్ని నిలిచినయెడల జగ్గినికే తప్పించుకొనజాలనిదెబ్బ గట్టిగా పడగలగట! సామ్రాజ్య రాష్ట్రములు తమ కర్తవ్యముల నభివృద్ధిచేసికొనుటకునై వచ్చులు-సంరక్షణముగ మునియే యర్థముచేసికొనవలసి యున్నది. నైచి కొనుటయందు దీక్షోబద్ధములయి యుండుటను జేసి ఈ సామ్రాజ్యమున అనిర్బంధ వ్యాపారాభిప్రాయమే ప్రోసివేయవలసియుండునని రుస్సియవారియభిప్రాయము. మిత్రమండలిని గూడ చేర్చుకొని తోల్పేసిన అకా వ్యాపార రాష్ట్రసంఘము మన మేర్పరచుకొన దలంతుమేని ఆప్పమును నిట్టి యభిప్రాయమే తామిచ్చి తీరవలసియన్నాట! ఇది సమకూరునప్పటికీ కూడ జగ్గిని ఇతర రాష్ట్రముల పైకి ఆధిక్యమునకు జొచ్చుటకు ననుకూలముండరాదట! ఈ విధముగా మాటలతో రుకొన మకాదు హీవిచ్చుగారి తీర్మానమును అంగీకరించిరి. ఆంగ్ల ప్రజా ప్రతినిధిసభ ఏమాత్రమును అభిప్రాయభేదమును చూపకయే ఈ యుపక్రమమునకు నామోదమును తెలియజేసినది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని ఎల్ల రాష్ట్రములును నీ విషయమున నిష్పక్ష తమయ్యుటకు తాము చేయదగిన యాలోచనలు చేయదగి యున్నాను. వ్యాపార రాష్ట్ర సమన్వయము ప్రోత్సహకరి కాదు. బ్రిటిషు స్వపరిపాలితాధినివేశములు బహుకాలముగా కొరుచుండవలసియే. ఆంగ్లభూమిలో మన ఇండియా కార్యదర్శి ఛేబర్లేనుగారి తండ్రియొక్క జోసెఫ్ ఛేబర్లేనుగారు మహాత్మీవముగా నీ విషయమున నీతత్వాభిరంభమున నాందోళన జరిపినారనుట సామాన్యముగా నందరకును తెలిసిన సంగతియే. ఆయాందోళన జరిగినప్పుడు ముఖ్యముగా నెన్న బడిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్య భాగముల హైందవభూమి లేదు. స్వపరిపాలితాధినివేశములే సామ్రాజ్యపు బునాగులుగా నాలోచించబడుచుండినవి వానివి ఏదోలాభములు చూపి వానికి నాంగ్ల భూమి యందుగల మాతృభక్తి నిలువబెట్ట వలయు ననుట అప్పుడే రాజనీతిజ్ఞుల యాశయము. హైందవభూమి యెట్లైనను అ కిత రాజ్యమే కావున దానిలాభాలాభములు గగనీయములు కావనియు దానిభక్తి శ్రద్ధలకు భయముండ వనిలేదనియు వారి దృఢాభిప్రాయమై యుండినది. ఇప్పుడా పరిస్థితి లన్నియును మారిపోయినవి. సామ్రాజ్యాధినివేశములకు ల చము లోకర లేదనట స్పష్టమునది. హైందవభూమియొక్క భక్తి శ్రద్ధలు సామ్రాజ్యమునకు నుత్తమ సహాయకములనుట తేటపడినది. మనము అంగీకర రాష్ట్రముగాక ఇతర భాగములతో సమానముగా సోదర రాష్ట్రమునట యంగీకృత మయినది ఈ మార్పులన్నియు కలిగియుండుటను జేసి నేటి వ్యాపార రాష్ట్ర సమన్వయమునకు నుద్దేశములే భిన్నము లయినవి. మఖ్యోద్దేశము మహావీర భావసంజనితము. శత్రు శృంగభంగాపేక్ష ఎంతటిశక్తిని బయటికి లాగ జాలదు? స్వాభివృద్ధి నిశ్చయకారణ మైనను శత్రు శృంగభంగాపేక్ష బలవత్తమ నిమిత్తకారణ

మైనది. కావున నిష్పక్ష తలపెట్టబడిన సంఘనిర్మాణము త్వరత్వరగా కాకమానదు. ఇందులో రెండు వెరంగులపని జరుగునేమో యని తోచుచున్నది. మొదటిది సామ్రాజ్య రాష్ట్రముల పరస్పరసమాధానము. రెండవది మిత్రమండలి రాష్ట్రముల పరస్పర సమాధానము. మన వ్యాపారము సామ్రాజ్యములోను విస్తారము. మిత్రమండలి రాష్ట్రములలోను విస్తారము. కావున లాభాలాభముల గణన యత్నవసరముగా మనమే చేయవలసి యున్నాము. రాబోయే సంప్రతించుకొనుట వివిధముగా వచ్చునో మే మెరుంగము. సామ్రాజ్యసభలో మన ప్రతినిధు లుండుమాటలు జరుగుచున్న జే కాని ఇంకను నిష్కర్షగా నేమియు తేలలేదు. ఈ సమన్వయవరకు సామ్రాజ్యసభ మూలకముగా పనులు జరుగునేని మన ప్రాణముతో సమానముగ విషయమునవనప్రతినిధి నాలోచింపక మనమీద బరువు విధించుట సాధవీయ వచ్చును అట్టిబరువును మన మంగీకరించుటకు వీలులేక పోవచ్చును. కావున మన ప్రతినిధి సామ్రాజ్యసభకు పోవు విషయము మెటనే నిర్ణయము కావలసి యున్నది. నిర్ణయ మగుననియు నమ్ముచున్నారము. నిర్ణయమైనను ఏ ఇండియా కార్యదర్శి సహాయకుడో మన ప్రతినిధిగా నుండుటవలన లాభము కలుగజోదు. అట్టి వాడు లేకుండుట చుంచిది. నేటిదినము మన దేశమున నవలంబించబడి యుండు పరిశ్రామిక సంకోచ స్థితికి ఆంగ్ల వ్యాపారుల చేతులతో నాడు ఇండియా కార్యదర్శియే కారణమనట లోక ప్రసిద్ధము. ఇక మనదేశ ప్రభుత్వాధికారిని బంపుట్లు నియమించుటయు సంతయునియోగకరము కాదు. ఉదాహరణకు హాంకంగి పంటి ప్రభువు పరిపాలకుడుగా నున్నంత కాలము మంచి యద్యోగిని మన ప్రతినిధిగా పంపుటకు ప్రయత్నములు చేయుట మనకు సాధ్యము. కావచ్చును కాని ఇది యెల్లప్పుడును సమకూరజాలదు. అందుచేత మన ప్రతినిధి తప్పక కార్యనిర్వాహకాద్యోగియే యై తీరవలయునని తీర్మాన మగునేని మన రాజప్రతినిధిగా కార్యనిర్వాహక సభలోని హైందవసభ్యమాత్రుడైనను అంగీకరింపబడి తీరవలెను. మన శాసననిర్మాణ సభల ప్రజా ప్రతినిధిని నంగీకరించుట న్యాయముగ నుండగలదు. సామ్రాజ్య సభ మూలకముగా పని జరుగునెడల ఈ విషయము లన్నియును ఆలోచింపక పనిజరుపుట మన కన్యాయముచేయుట కాక కాదు. ఉదార ప్రభువులగు మహాలకులును దేశభాంధవులగు నాయకులును గమనింతులగాక యని కొరుచున్నాము. సామ్రాజ్యసభ మూలకముగా పని జరుగక ఈ యార్థిక నిర్ణయమునకు ప్రత్యేక సమావేశ మవసరమగునేని స్వతంత్ర రాష్ట్రములకు నధినివేశములు తమ సేవకు లగు ప్రభుత్వాధికారులనే నియోగించినను మన మట్టుకు ప్రభుత్వాధికార మాతులతో తృప్తి నొందుటకు వీలులేదనియు మా ప్రజల ప్రముఖులతో నుండి ఏర్పడిన ప్రతినిధులను సమావేశమున జేర్చుకొని తీరవలసినదనియు మనము మెటనే సంపూర్ణ శక్తితో నడిగి తీరవలసి యున్నాము. అధిక విషయ మున జీననవిషయమే యనుట. ఇది ఇప్పుడే యుద్ధ నిర్వహణము కొరకే తీరవలసిన యవసర మేర్పడినది. మనలాభములను మనము సంరక్షించుకొన నాలోచింపక తప్పదు. కావునదేశ సుకాగ్రచిత్రములో పనిచేసి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున నుచిత స్థానమునంది శత్రు భంజనమునకు బలవత్తమ సాధన మగునుగాక యని కొరుచున్నాము.

III

అందఁను జనవరి 12:— యుద్ధములో నిజయువకములు
ట క ల్ల య ని హా లం దు లో ని జర్మను తిదివరకే
ని శ్వ యం చి రి రా జు న్ను ఆర్థిక క ల వ రమును
గూర్చి వాద ఆలోచించుచున్నాఁడు. వ్యాపారమున కివారికి
అంట్రుత్తురేపు వనికెదారు. రాజుగదాము సులభముగ వారిక
లలో జడవచ్చును. అని వారు రలించుచున్నారు. హానెందు
వారి సహకారమును బడయుటకు ఎత్తువేయుచున్నాఁడు. అని
హానెందులోని ఔర్దియం దేకయులు చెప్పినది నిజమని తుదినిం
గు స్టాండర్డుపత్రిక వ్రాసినది.

విరోధా మహా సంగ్రామము

మాంటిసీ గోలో తీవ్రమగుపోరు

అధికస్వర్ధ-చున్నిమగు వాదము.

డాక్టర్ నెల్సు ప్రశ్న-చుంతి)గారు నిరాకరించుట.

ఆంగ్ల వ్యాపార శాక-2 జలాంతర్గాములను ముంచుట.

ఇండియానుండి పంపబడిన ఆస్త్రియావారు-సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి సమాధానము.

ఇంగ్లాండు

డాక్టర్ నెల్సు దండయాత్ర.

ఆస్త్రియావారు ప్రసంగము

లండను జనవరి 11:- డిప్యూటీ సర్జన్ జనరలు డాక్టర్ నెల్సు రైజ రాజీనామాను డిప్యూటీ సర్జన్ జనరలు పేరున సభవారి కరిగించబడును. అయితే హామిల్యను గారి 8వార్డు విషయమున నిర్ణయ జరిగియున్నది మండికాదు. డాక్టర్ నెల్సు దండయాత్ర విషయమును జరిగిపోయినట్లును కామన్సు సభలో ఆస్త్రియా వారు చెప్పిరి.

క్లామక్ ఫెల్లెనును ముంచుట.

లండను జనవరి 11:- క్లామక్ ఫెల్లెక్ ఆరు బ్రిటిషు వారి సరకు, యోడను డిశంబరు 30 తేదీ మధ్యాహ్నమున ముంచివేసిరి. ప్రధమవ్యతిరేకము రెండవ వ్యతిరేకము ఇంజనీర్లలో మొదటి రెండవ, నాల్గవ అయిదవవారును కళాను లలో 18 గురు సేవించినవారు ముట్టపడిరి. అనిమట్టానుండి లాయర్ కంపెనీవారు తంపించిరి.

నిర్బంధసేవాచట్టము-జాతీయవాదులు.

లండను జనవరి 11:- నిర్బంధసేవాచట్టము నికమిద జాతీయవాదు లొప్పుకొనకయుండదు. అది రెడ్మండుగారు కామన్సు సభలో చెప్పిరి.

సామ్యవాద ముంచుట.

లండను జనవరి 11:- లంకావైపు సంతానము కార్మిక ములత్ర సామ్యవాదులమార్చు గారిని నియమించిరి. వీరు ప్రకృతి వర్షములో చేరియున్నారు. వీరు కోకాగారవిషయక కార్యదర్శిని నిర్ణయించుట నుండును.

నిర్బంధసేవాచట్టము-విర్రాండు.

లండను జనవరి 11:- నిర్బంధ సైనికసేవా చట్టము నైర్దాండును దక్షిణభారతదేశమున పేర్కొనబడు మన కవమానమునని కామన్సు సభలో కెప్టెన్ జి.ఎల్.గారు చెప్పిరి. చాల్సరు లాంగ్ గారిట్లెరి. ఈ చట్ట మైర్దాండునకు వర్తింపకూడదను విషయమును గూర్చి చాలవరకు చర్చ జరిగెను. ఆవాదములుగి నెను. ప్రకృతివర్షమునా తీవ్రమువిషయమున సాధ్యమైనంత వరకు కన్నీ విషయముల గూర్చించిరి. ఈచట్టము నందలి ముఖ్యాంశముల కుదరు నొప్పుకొందరని చుంతివర్ణనవారు వచ్చియున్నారు. మొత్తముమీద తేజశ్వులుగారి కైర్దాండున కీచట్టము వర్తింపకూడదు మేలని నిశ్చయింపబడినది.

ఆస్త్రియావారిని స్వదేశమునకు బంపుట.

ఆస్త్రియావారి తరఫున వారి కోరికలు.

లండను జనవరి 11:- భారతదేశమున నిర్బంధమున నుంపబడిన ఆస్త్రియాదేశీయుల భావ్యలను విడుదల గోల్కాండయను నోకనిద స్వదేశమునకు బంప నిశ్చయించిరి గద. ఈవిషయమున లంకావారి రాయబారముద్వారా విశేషాంగ కమిషనరకి ఆస్త్రియావారి తరఫున ఒక లేఖ నందిరి. ఈయోడ సర్జనజనరలును నిర్బంధముగ దెబ్బచిన్నాడు వాయోడకుండునదేనియు ఓడ నురక్షితముగ దేశముచేరుటకు గావలసిన సమస్యలను జన్మితి గూర్చు నట్లు చేరుటలసినదనియు పురుషులు బొంబాయిలోని అమెరికా వారి కోర్టును గోరి. ఈ రిపోర్టులను వియన్నాలో అమెరికా రాయబారముద్వారా ఆస్త్రియా వారి తరఫున వారు బ్రిటనువారి కంపి ప్రసూనితలలో చాలమంది ధనికులగు రనియు వీరికినియు సంభించినది బ్రిటిషువారే యందులకు బాధ్యులనియు చెప్పిరి.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి జవాబు.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి జవాబువిచ్చిరి. అంతర్గాముల యొకదగ్గరను కాస్త్రియా దొంగలనువారును కారకులైయు న్నారు. అట్టివారియొడను రక్షించుటకు సమస్యలనుగోరుట యావ్యక్తమగును. ఈవిషయముండి యుద్ధమునకోక్యము లేనివిజయము రక్షించుటకు యుద్ధమును సమస్యలనుకం తె ధనిమల కె మ్మ క యే ర్నా టు ల జే య వలసి యు న్నది యో వా కు దె లి య దు. ఈ సర్జన జనరలు రానున్న విశేషము కాస్త్రియావారును జర్మనీవారును బాధ్యులు. బ్రిటిషువారియొడలో వచ్చుచున్న తమస్వదేశీయులకులై పుట్టే సమస్యలను గోరుటలను తామవలం బించిన యంతర్గామిక దౌర్జన్య విధాన ఫలితముల నొప్పికొనిన వారైరి. ఇంతియకాక ల్యూజిటేరియా, వెస్ట్ యా మున్నగు యోడల సంతర్గామియధికారుల పౌరబాటునగాక మున్ముగ నాలోంచి తీర్మానింపబడిన కార్య ప్రణాళికావిధానభి కారమున గానింపబడినవి యొప్పికొనుచున్నారు. బ్రిటిషువారియు రక్షుటకు చేయవలె సమస్యలను వీరికితేరుటకు దొర తనమునా నొప్పికొనరు. అంతర్గామిక యొకదగ్గరను వారికి సంభవించినవో నట్టిదౌర్జన్యవిధానముల నెవ్వ కలంబించికో వారే బాధ్యులు.

హావిన్సుగారి తీర్మానము.

లండను జనవరి 11:- సంగ్రామమున నెరపుటకు మిత్ర మండలికి కృద్ధి యగుటల సామ్రాజ్యపంపతి సంతతిని మిత్రదేశముల సంపత్తి కనుకరించి క్రమసంహరవిధాన మాచరించుట కధికారము తోడ్పాటును చేయును దొరతనమువారు తెలుసే యధికారములవారితో రామబారముల నడుపవలసిన దని హావిన్సుగారు కామన్సు సభలో నొక తీర్మానము నుప పాదించిరి.

రన్నిమాకగారి జవాబు.

సామ్రాజ్యమువారు తమసంపత్తి నుచితవిధమున నుప యోగించి జర్మనీయులకంటె నెక్కువకాలము యుద్ధము చేయుకలెని యు న్న వో జర్మనీ యు లకు మి తి తే ని విపత్తు సంభవించులకు. తమ యుద్ధవిధానము వృత్తుల నభి కృద్ధి కొందించుకొనుటకు యధికారములవారు నుంకముల చేయు నిశ్చయించియున్నారు గావున సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగాలలైన స్నేహ్యావాణిజ్యమునకుల కాలలేదనినా యభిప్రాయము మిత్రదేశముల వారిందరు నిర్దిష్టపతి సంఘమున చేరుటయూ యర్హమని యనుకొనుచున్నాను. అయినను యుద్ధమును విజయవరకుముగ నుగించుట కార్యక్రమము చేర్చుటల చేయవలెనుగనున్నాను. ఇతరదేశములకంటె యన సామ్రాజ్యము క్షోలో తేగలదు. కావున భావియందు మనము మన మిత్రులకు సాయము చేయవలయును. ఇకముం దెప్పుడును తమ యుద్ధగుహువారుల వారికి విషయమున నోదించుటకు శక్యుముగారు. జర్మనీయులకు శాంతిస్థాపనమైనపుడు విశేషమనబడుచేయవలెను. ఇదివరలో జర్మనీయులే తయారేయవలెనట్టికొన్నిటిని తయారేయబడు యేర్పాటులు చేయబడినవి. నూతన విషయకోర్టును విద్యా విధానములను వాణిజ్య విషయక నగరీ బ్యాపారముల నభివృద్ధి చేయుట ముఖ్యము. కర్షకసంఘమునా రీతివిషయముల నాలోచించుచున్నాను. కొన్నియెడల వారిధినిశక్తుల సాయము సమీక్షించును. అధినిశక్తులవారు మనన్నూర్తిగ లో హామిలను సరఫరాచేసిరి. ఓడల విషయమున మనయోడలకు లేని సమస్యలను నెప్పుడును గూర్చు కూడదు.

హావిన్సుగారి తీర్మానము నొప్పికొనిరి.

మధ్యధరాసముద్రమున అంతర్గామికోకద్రవము అలహాబాదు, జనవరి 12:- పయోనీరు ప్రతికట కెయికో విశేషము డిల్లు ప్రాయమున్నాడు. మధ్యధరా

సముద్రమున సంతర్గాముల దౌర్జన్యము విషయమున నశిక యోడలకు తీవ్రము కలుగుచున్నది. ఇటీవల అలెగ్జాండ్రియాను చేరిన బ్రిటిషువారియోడ కట్టి యకస్థ సంభవించినో చదివిన సి థి గ కు లు దె లి య గ ల వు. రే వు స్థానమున కనబడుచున్నది. నీ యోడలలోనివారికి రెండు విశోధియంతర్గాములు వారకలెను. అంతర్గామివారు వెంటనే యోడను నిలువ నాజ్మించిరి. ఓడకెప్టెన్ వారియూ జ్ఞానవర్తియగుట కొల్లకవారివైరుకుపాకుల ప్రేబుప్రారంభించెను. అంతర్గాములును ఫిరంగుల బారు చేయుచు టార్పెడోలను వదలుట కనువుగ నుండుటకు దిరుగ జొచ్చెను. ఓడ కెప్టెనును టార్పెడోల బ్రయోగింప నీయుకావట్లు ఓడను నడుపజొచ్చెను. కొంతకాలము జరిగిన తరువాత నాల్గు ఫిరంగివేటుల బ్రయోగింప యంతర్గాములు వెడలిపోయెను. ఈశేటులలో నొకటి యొక యంతర్గామికి గాథముగ నాటి యంతర్గామి వెంటనే భస్మమయ్యెను. మరియొక వేటు గురి తన్నెను. తొలికటి రెండవ వానికి తగిలెను. వెంటనే ఆ యంతర్గామి మాయమయ్యెను. ఈ యంతర్గామికి కూడ గొప్ప దెబ్బకగిలెనని యనుకోవలసియున్నది. తరువాత వా యోడ ను అలెగ్జాండ్రియాను కెప్టెను దీసికొని పోయెను. ఈ యుద్ధ దగ్గరను కెప్టెను వైశ్యవైశ్యములను నానికా నైపుణ్యము నను దిప్పెను. రేవు తేరు నే యోడస్వాములు కెప్టెను ని విత థంగి సత్కరించిరి.

జనరలు హోదా.

లండను జనవరి 11:- మేజరుజనరలు సర్. హెచ్.ఎస్. రాలిన్సుగారికి టెంపొరరీ జనరలు హోదా యియ్యబడినది.

క్లామక్ ఫెల్లెను నొక.

లండను జనవరి 11:- ఈనాకలోని కళానులు 18 గ్గుల జడవలో చనిపోయిరి.

బొంబాయి విమానము.

లండను జనవరి 12:- సర్. వర్మూల్ బోవా గా రొసం గిన బొంబాయి నెలకు విమానమును గూర్చి యాక్రింది విధ మనకు వర్ణింపబడ్డారా కచ్చేరికాక గవర్నరుగారికి దెలిసిరి 8000 అడుగులయెత్తున నెరుదును క్రమవిమాన మొకటిసూ జన్మ మయ్యెను బొంబాయి నెం 1 కు విమానము వైకగిరి దానిని సమీపించి యొకగుండును వదలెను వెంటనే క్రమ విమానము. తనకలిగినంత వరకు పోయెను. మరియొక స్వధు 800 అడుగుల యెత్తును 700 అడుగుల ముందును క్రమ విమాన మొకటిగావయ్యెను అప్పు డీవిమాన వెంకగుండు వదలగా విమానము క్రమ నైసికపట్టులను దాటిపోన.

ప్రాన్సు

శత్రుకట్టడముల నప్తపరచుట.

లండను జనవరి 11:- పారిసు. రీచీ కూర్ ప్రాంతముల పరిశోధించుటకు జర్మనీయు లనేనులు వచ్చియుండిరి. వీరిని నురుమాడితిమి. రీచీనున కాగ్నే యునున నున్న శత్రుకట్టడముల ను ప్రాంతివారు ఫిరంగుల బ్రయోగించి చాలవస్తుమును కలుగ జేసిరి. చాంపెరీనాను ఆగ్నేనునందును ఫిరంగియుద్ధములు జరి గెను. అవి ప్రకటించబడినవి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను-జనవరి 12:- రోమా. ఇటలీవారి టిలు (తక టించిరి. గోజెర్లోకు ఈశాఖమున శత్రువులు దవ్యాగోళ ములను వదలిరి. చాలమంది లేదినది. తగ్జోవోలోనలో ఇటలీవారు సాహసముతో ముందుకేగి ఆస్త్రియావారి కం దకములను నాశముచేసిరి. విసాన్టోలో ఫిరంగులు తీవ్రము గా కాల్చబడినవి. ఆస్త్రియావారు నైసిమల వైద్యకాలవై ఫిరంగులు జేసిరి. 4 గురు చికిత్సించి చనిపోయిరి. 8 మంది కి గాయములు తగిలినవి.

గ్రీసు

గ్రీసువారికి సౌకర్యములు.

లండను జనవరి 11:- ఏథెన్సు - గ్రీసుదేశమునకు ఆహారవార్తములను దిగుమతిచేసికొనుటకు మిత్రమండలివారనుమతించుటచే వారు చాలసంతసిందిరి. ముట్టాలో నికో ధింపబడిన నొకలన్నియును వదలివేయబడును.

మాంటిస్మిగ్రో

మాంటిస్మిగ్రోవారి ప్రకటనము

అందఱు జనవరి 11:- సామాన్యములన్నిటియందును పోరాట చుట్టి ప్రముఖ జరిగెను. ఈ తరంగమునను తూర్పురంగమునను ముఖ్యముగా తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ చాల నష్టమునకు గొప్పది వెలుకడ గొట్టితిమి. శత్రువుల ఫిరంగులు రెండు చిక్కినవి. పాల్గొని వారంగమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆస్తియావార్చుట 23 పట్టణముల పైనుటలను 80 ఫిరంగులను మరియొక చిన్న ఫిరంగులను జేర్చి కొనియున్నాము. వీరు వెలుదినపుడెల్ల వెలుకడ గొట్టితిమి. లావీకృత్యమున ఆస్తియావార్చు మన వెలుతురున్నాము. కష్టపడదుభక్తాస్థానములను గొప్పటికి వికారముకొంటిమి. కాని నిజపుకొనలేకపోతిమి. అని మాంటిస్మిగ్రోవారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలో ద్రవ్యసంపాదకము.

అందఱు జనవరి 11:- జోహాన్సబర్గ్-ట్రాన్స్వాలు సందలి బంగారపుగలంపు 1915 సంవత్సరము పొ. 38627461 విలువగల బంగారము త్రవ్వెను. అనగా గతసంవత్సరమునకు పొ. 3089806 విలువగల బంగార మెత్తబడెను.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియాలో పోరాటము.

దీర్ఘ జనవరి 12:- వార్తా సానమువారి ప్రకటనము- మెసపొటేమియాలో యుద్ధకార్యముల జూచినయొకడు 11వ తేదీని ఇట్లు తెలియపరచెను. కుట్రకామగారయెద్ద జనరలు టవును మెంతుగారిని కలిసికొనుటకై జనరలు ఎయిల్మన్సు గారు ట్రైగినుచెంతకుండి పోవుచుండిరి. మార్గమున శత్రువైద్యములు వీరిని తీరముగ నెదుర్కొనెను. కుట్రకామగారు వామానుకు 20 మైళ్ళుదూరము మెసపొటేమియా 7, 8 తేదీలను పోరాటములను బలముగ నుండెను. ఎయిల్మన్సుగారు 4వ తేదీని ఎరియలు భార్జిని విడిచిరి. వైద్యములు ట్రైగినునది ఇరుగట్టులను నడిపింపబడెను. 5వ తేదీని ట్రైగినునది తూర్పుగట్టున ముగియపు వర్షములు కురుచు వైద్యులదానెను. మేసపొటేమియానని చెంతను విస్తారముగ కురుచు వైద్యుల గాననయ్యెను. 6వ తేదీని మాపదాతులశత్రువుల నెదిర్చినది. కుట్రకామగారు కేరళుగ కందకముల ద్రవ్యము. మరువా దుదయమున ఆస్తి ఖజానా కందకముల వెనుక కుట్రకామగారు శత్రువైద్యులకు డిభాగము నెదుర్కొనిరి. నుమారు 650 అరబ్బీలను కురుచులను 2 కొండ ఫిరంగులను తమ వశమొనర్చుకొనిరి. వైద్యులలో 16 వైద్యులతోగలముగలను. మాపదాతులశత్రువుల అధికనష్టములు సంపాదించెను. ఆరవతేదీని ఎరియలు భార్జినుండి మిగిలిన సేనలు బయలుదేరెను. తూర్పుగట్టున జరిగిన రీతిని 7-వ తేదీని ఎడమ గట్టునగూడ యుద్ధము జరిగెను. 1200 గజముల దూరమునందు కురుచు కందకముల నుండి మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకు మునైద్యములపై ప్రభువును వర్షము కురియజొచ్చెను. కురుచు ముగిసెను. మాట బహిరంగముగా నగవహుటేమియాని వారిఫిరంగులకుండి వెలువడుచుండి గుండ్లు మున్నగునవి కడుమరచితి. సంపాదించినవి. సాయంకాల మగుచుండునదికి వారియాస్తియు మాపై శత్రుత్వముభాగముచుట్టువేయవద్ద మింగిరి. కాని మాఫిరంగిదళములు వారిని తరిమివేసెను. కురుచుపదాతు లధికముగనుంటే వారిని వెడలగొట్టి వీలు లేకపోయినది. రాత్రిభాగమున మా వైద్యములు తమ స్థానములలోని కందకములలో బ్రవేశించెను. మావైద్యులు అనుపమాన సామాన భార్యములతో శత్రువుల దలచడిరి. పశ్చిమ రంగమున యుద్ధమున విశేషముభవములగు నైపుణ్యము కొండలను తుపాకుల వలన వెలువడు అగ్ని ఇట్టి తీవ్రతను వహించియుండటము మా రంగమున ఎగియుండలేదని చెప్పిరి. పైనుటలకు వెక్కిరింపున తుపాకులందలన వెల్లువెత్తినవి. ఇంతకంటె ప్రమాదములు కలుగలేదు. పశ్చిమాన స్థానముననుండి కొండల పైనుటలు ఎకావకత ఎరియలుగండికి వచ్చిరి. మరుచడిదిన ముదయమునకు వీరు 20 మైళ్ళ దూరమున గడచి పశ్చిమాన జేరుకొని యుద్ధమున పాల్గొనిరి. మేసపొటేమియా ట్రైగినునది కిగ్రుక్కల నుండు తమ స్థానముల విడిచి కురుచుపైనుటలు పారిపోయిరి. మా వైద్యములు ముందుకు పోవుచున్నవి.

టర్కీ వైద్యులు.

మెసపొటేమియాలో వైద్యులుగా పట్టుకొనబడిన ఇద్దరు టర్కీ యుద్ధిగులును 95 గురు పైనుటలను ఈనెల 11-వ తేదీని కలకత్తాకు పంపబడిరి. వారిని పోర్టు విలియంసోనికి పనికొనిపొయిరి.

చీనా

విప్లవకారులు.

అందఱు జనవరి 11:- హాంకాంగ్- మానవేషముల వేసికొనిన విప్లవకారులు చీనాలో ఇంటికొద్ద మరయొక కష్టమునకును చొరబడి అచటనున్న ఆంగ్లేయులను అందున్న సాత్తెయు దోచుకొనువారమును నిష్పంధముననుంచిరి.

హాంకాంగ్లో జర్మనులు.

అందఱు జనవరి 11:- హాంకాంగ్ నగరమున రెండు పెద్ద అన్యవిక్రయశాలలు నేర్పగుచుకొనటకు జర్మనులకు మరలతై వెన్నులనిచ్చినందున తై వెన్నులనిచ్చు సంఘములోని అధికారకర్తలు రాజీనామిచ్చిరి. నిజమేనా యనిపార్లమెంటు ప్రజలసభలో కొందరు ప్రశ్నించిరి. ఆకర్తలు స్థానములలో కొత్తవారు వెంటనే ప్రవేశించిరి. హాంకాంగ్ గవర్నరుగారి కన్న సభికులు జర్మనులను విరసించువారు వేరొకరు తేరిని విశ్వసించవచ్చును.

ఫిన్

శ్రీరాజప్రతినిధిగారికి పట్టుకొనబడినవార్త.

అందఱు జనవరి 11:- ఫిన్లను కాలబడినది. శత్రువైద్యులకు బాంబులను వేసికొనిన నష్టముకలుగలేదు, అని జరానుదేశమునండి ఆంగ్లేయసేనాము తెలిపిరి. హాంకాంగ్లో శత్రువులు వివచాయత్తుల 4వది బాహుళ్యము తూర్పున రి మైల్లదూరమున మాకందకములలో కొన్నితావుల నడుగు బెట్టుకొనిగిని మేము వెంటనే తలచడితలము వేసితిమి. రెండు తావులలో మాత్రమువారికను విలయమున్నాడు. జర్మనులకి సేనతోను జట్టుదలలోను పోరిగిని లాభముకలుగ లేదని జరానుసేనాము ప్రకటించిరి.

గెలియూలో ఇక్కోవిట్టుకు తూర్పున శత్రువులకు చాలవచ్చునా కలిగినది. మేముకామించినస్థానములను మరల వశపరుచుకొనదలచి విభులైరి అని రష్యావారు ప్రకటించిరి.

ఆస్టియావారు చాలతీరముగపోయెనున్నాడు. వెక్కిరింపు మేము వారిని తరిమితిమిగాని తెలియొద్ద వెలుకడు బోవలసివచ్చింది. లోకముమెట్టుమెట్ట ఆస్టియావారు తీవ్రముగ నెదుర్కొనిరి. యుద్ధకాలంలో నుండియు తెలూయొద్ద నున్న కొటలలోనుండియు గుండ్లకువదలి మెదటివరుగు రక్షక స్థానములను చేరగలిగిరి మాంటిస్మిగ్రోవారు ప్రకటించిరి.

కలకత్తాలో వైద్యసహాయువు మోటాబుండి. - కలకత్తా ప్రజలవలన మేజరుమెంటుబాను మోటాబుగారు వమాన చేసిన విరాళములలో కలకత్తా వెంటుబాను ఆంబులెన్సుసంఘమునా రి మోటాబుండినది. దానికి ఎల్లక్రియ దీక్షములనే ర్పరచుచున్నాడు. ప్రమాదములలోను అంటువ్యాధులు గాని ఇతరరోగులకును కలకత్తానగరమున దీని నుపయోగింతురు.

బాంకిమీద దానా.

రంగూనులో డెల్టా స్త్రీయవాదిగేమకు కంపెనీకి వెనుక యజమానుడుగానుండిన మున్నెళ్లంటి గారునెదర్లాండ్కు బాంకి లోకస్వంతకారాను కొంతసామ్యము తండ్రికారాను 15వేలను 1918 లో విక్రేపించిరి. అందులకు బాంకివా రొక చలూను బాంక్కును ఇచ్చిరి. దానిమీద జే. ఆను గురుతున్నది. జే. డి జర్నల్స్కు అనుకరకు బాంకిలో లెక్కనుసాస్తాగా నుండుట వలన నది అతనిగురుతు పల్లాంటి కలచెను. తరువాత కలకు 45 వేలకు చెక్కును పంపగా బాంకివారు నిరాకరించిరి. అతడు జిల్లాజడ్జి ఎదుట కేసుచేసెను. బాంకివారసామ్యము మాట ముట్టలేదు. ఆగురుతు మాడికాదుఅని వాదించిరి. జిల్లాజడ్జి రాజిన్సున గారు బాంకివారివాదము నమ్మి పల్లాంటి స్వంతకారానున్న య 227 లకు మాత్రమే తీర్పుచెప్పిరి. పల్లాంటి బర్మా ఫీపు కోర్టులో అప్పీలుచేసెను. ఫీపు కోర్టు వారు అనలుకు 15216 లకు నష్టము రు 500 లకు ఆసామ్యుకు 26-5-18 వ తేదీ మొదలు పాటుకు 100 కి రు 6 ల చొక్కమును దావా ఖర్చులను బాంకివారు పల్లాంటిగారి కిచ్చుకొనవలెనని తీర్పు చెప్పిరి. బాంకిలో అధికారులు కాషియరులను కారాదారుల యొద్దనుండి సామ్యు కలూలు చేయుట కేర్పరిచిరి. అట్లు బాంకి సామ్యు చెల్లించబడినపుడు ఇతర ఉద్యోగులు చూడకున్నను బాంకివారు బాధ్యులగుదురు. బాంకి చిట్టలలో సామ్యు జనుకట్టబడలేదను వాదము చెల్లదు. ఆరసేను మీద ఆమాద్ర ఎట్టువచ్చినదియు సమాధానము బాంకియో ద్యోగులు చెప్పలేకపోయిరి. బాంకిపద్ధతివలన నిద్రకు కాషియరు లేకమై కారాదారుసామ్యుపవారింతుట కనకాశము కలుదు. అని తీర్పులో వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు సేనలకు క్రిస్ మసుపండగ అభినందనములు.

క్రిస్ మసు దినమున యుద్ధరంగముననుండు తమసోదరులకు భారతీయ వైద్యుల సర్వసేవనివ్వారా పంపిన అభినందనములు ప్రత్యుత్తరములు.

నాకాదేశ ప్రధానోద్యోగి నర్జూను జెల్లిగారికి హిందూదేశ వైద్యములు తమసోదరులకు కుభుగుగాక అని దీనిచుచు శిష్యుమునవారికి జయముగలుగుగాక, అనికొనచున్నది.

నర్జూను జెల్లిగారి ప్రత్యుత్తరము:- గ్రాండు స్ట్రీటు తాలూకు ఉద్యోగులను అనుచుము హిందూదేశ వైద్యములంపిన క్రిస్ మసు అభినందనముల కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ సంగీకరించినది. ఆ సేవ ప్రితిధియొక్క సామర్థ్యమునకు తమ అపరిమాన సంతసమును వెల్లడించుచున్నది.

యుద్ధకార్యాలయ కార్యదర్శి కృతజ్ఞమండలిన తమ సోదరులకు త్వరలో జయము కలుగవలెనియు క్రిస్ మస్ అభినందనముల పంపవలెననియు హిందూదేశ వైద్యములు కుతుమాలములై యున్నవి.

జేకీయ సేనలకును క్రిస్ మసు ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము:- దయాపూర్వక తంతివార్తకు కృతజ్ఞతలకును పంపినము. మాయాశీర్వచముల మీరు ప్రీతితోగైకొందురుగాక. హిందూదేశము యుద్ధవిషయమున నొసర్చిన సహాయమును, పశ్చిమ మొనరించుచున్నదియు కడబాగునీయును.

ప్రాన్సు బెల్జియమురంగముల వైద్యాధికారి జనరలు సర్ డగ్లసు హేగ్ గారికి:- ప్రాన్సు బెల్జియము రంగములలో పోరాడుచుండిన తమ మిత్రులకు శిష్యువిజయము కలుగవలెనని ఇండియాలోని సేనలు కోరుచు తమ మహాపూర్వక స్వాగతములవారి కంపుచున్నవి.

డగ్లసు హేగ్ గారి జవాబు:- సేనలంపిన స్వాగత విజయశీర్వచమును పంపవూర్వకముగ వీరంగీకరించిరి. తమ క్రిస్ మసు పండగ అభినందనముల గైకొనవలెనని. విజయము త్వరలో చేరవగలదని వీరలంపు.

జనరల్ నర్జూను గెడ్డుకుగారు, ఇండియను ఎగ్జిక్యూటివ్ సేనలములతో-తమదకు, తమసేనలకు ఇండియా సేనలు మహాపూర్వక స్వాగతములను, శిష్యు విజయశీర్వచములు బంపుచున్నవి. ఈవృత్తాంతమును తమసేనలకు వెల్లడు చేయు వ్రాద్ధితులు.

వారిప్రత్యుత్తరము సేనలంపిన అభినందనములు, ఆశీర్వచములును ఇటలై నిటలకు మరిత్రోత్సాహమునగను. మీరును ఇండియా వైద్యములును మాత్రవత్సరమునకు మాత్రయుల మహాపూర్వకాశీర్వచములు పంపవలెను గైకొందురుగాక.

రెస్పెంటు జనరలు నర్జూను మేక్సు వెలుగారు, ఈజిప్టు వైద్యప్రధానోద్యోగి:-

ఇండియా సేనలు ఈజిప్టులోని తమసోదరు వైద్యులకు కుభాశీర్వచములు బంపుచున్నవనియు, మిడిటర్రీయను ప్రదేశములనుండు వైద్యులగూడ ఈవిషయమును తమద్యోగుల ద్వారా తెలియజేయుగోచరుంటి మనియును తంతివార్త పంపబడినది. త్వరలో విజయము చేరవగుగాక అని ఈజిప్టులోని వైద్యములు ఇతరభాగములనుండు తమ సోదరు వైద్యులకు మనసార పాలించుచున్నది సర్జూను మేక్సు వెలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

మేజరుజనరలు టిసెగారు. తూర్పు ఆఫ్రికా వైద్యాధికారి:- తూర్పుఆఫ్రికాలోనుండు తమ సోదరులకు అధిక కాలమునని విజయము కలుగవలెనని కోరుచు ఇండియా సేనలు వాటికి తమ ప్రీతిపూర్వక స్వాగతములంపుచున్నవి.

తూర్పుఆఫ్రికా వైద్యులు ఇండియాలోని తమసోదరుల కంఠయు కృతజ్ఞతలెన్నుచున్నాడు. తమమేళపూర్వక స్వాగతముల నందు కోవలయునని కోరుచుండిరి మేజరుజనరలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

శ్రీ రాజుగారి కంపిన తంతి వార్త:- శ్రీ వారంపిన ప్రేమపూర్వక క్రిస్ మసు సంతోషమునకు ఇండియా సేనలు గౌరవ పూర్వక పంపవలెను శ్రీవారికి తెలియజేసి కొన నున్నవి. ఈ సమాచారమును శ్రీవారి కెగింప కోరుచుంటి నని ఇండియా సేనాని రాజుగారి వ్రాతలు కక్కుటికి తంతి నంపెను.

విలేఖకులకు సూచన

శర్మ - బెజవాడ; కాంతినికేతన సమాచారములు; వివాహముల హెచ్చరిక. పో, స; పల్లెటూర్లు; కలియుగ ఇంద్రజాలము; ప్రకటింపబడవలెను. సంపాదకుడు.

THE GREAT WAR.

Desperate Fighting in Montenegro.

MR. RUNCIMAN ON CONTINUING ECONOMIC WAR.

Enquiry on Dardanelles Operations: Refused by the Premier.

TWO SUBMARINES SUNK BY A BRITISH MERCHANTMAN.

REPATRIATED AUSTRIANS FROM INDIA: SIR E. GREY'S CRUSHING REPLY.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

EXCLUSION OF IRELAND FROM COMPULSION BILL.

A Humiliation to Ireland.

Mr. W. Long's Reply.

LONDON, January 12.

In the House of Commons Captain O'Neill said that exclusion of Ireland from the Compulsion Bill was a great humiliation and disgrace.

Mr. Walter Long said that the long controversy over the Bill was practically ended with reference to the exclusion of Ireland. The Cabinet had weighed every possible point and believed that the essentials of the Bill would command the largest measure of consent possible. It had been decided in the interest of the country as a whole to exclude Ireland. No further opposition from Nationalists.

In the House of Commons Mr. Redmond announced that the Nationalists would not further oppose the Compulsion Bill.

Hongkong Hotels and Germans.

Mr. Bonar Law's Assurance.

LONDON, January 12.

Replying in the Commons to questions regarding the resignation of unofficial members of the Licensing Board of Hongkong as a result of the restoration to Germans of licenses of two chief hotels in the city Mr. Bonar Law said that the places of members who had resigned had been quickly filled. He assured the House that no one was less Pro-German than the Governor of Hongkong.

Dardanelles Operations.

Discussion Depreciated by Premier.

LONDON, January 12.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that any acceptance of a ministerial resignation would be promptly intimated to the House. He deprecated at present a discussion on Sir Ian Hamilton's report and would not assent to an enquiry on the Dardanelles operations.

Economic Co-Operation with Allies.

Mr. Hewins' Resolution in the House of Commons.

LONDON, January 12.

In the House of Commons Mr. Hewins moved that, in view of increasing the power of the Allies in the prosecution of the war, the Imperial Government should enter into immediate consultation with the Dominions in order, with their aid, to bring the whole economic strength of the Empire into co-operation with the Allies in a policy directed against the enemy.

Mr. Runciman's Reply.

Mr. Runciman, in reply, said if the Empire husbanded its resources and outlasted the enemy, then an almost irreparable disaster would befall Germany. He was of opinion that, as the Dominions were determined to raise revenue to foster industries in their own way, we must dismiss the idea of free trade within the Empire, and he thought the same regarding the formation of a Zollverein including the allies. Nevertheless he was prepared to make any arrangement to end the war successfully. The Empire was capable of recuperating faster than other countries, consequently we must aid our allies in future. It must be made clear when peace was signed that Germany would never again be permitted to make economic war on her neighbours. A good deal had been done in developing trade in which Germany formerly had a monopoly. Mr. Runciman emphasised the necessity for improving research and educational methods and for the extension of commercial banking. The Board of Trade was looking ahead and in some matters would have to seek the co-operation of the Dominions. There had been nothing more whole-hearted than the support which the Dominions had given in the supply of metals. As regarded shipping, no privilege should be given which was not enjoyed by our ships.

Resolution Adopted.

Mr. Hewins resolution was adopted without a division.

The Submarine Danger in Mediterranean.

Exciting Experiences.

ALLAHABAD, January 12.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—In connection with the submarine danger in the Mediterranean, several ships have had exciting experiences, and in this connection that of the British ship which recently arrived at Alexandria is well worth recording. Not far out from the port it met two hostile submarines which ordered it to heave to. The Captain was, however, in no mood to obey, and began at once to fire at them. The submarines returned his fire and manoeuvred for position, but the Captain cleverly evaded all attempts to torpedo his ship. After a time the British ship was left with

only four shots. With one of these one of the submarines was hit fair and square, and she forthwith blew up. Another shot went wide. The third, however, hit the other submarine, which instantly disappeared. It is to be presumed that she was badly damaged. The Captain of the British steamer continued his voyage to Alexandria after this very narrow escape, which was entirely due to his bravery and skilful seamanship, and on arrival at the port a handsome reward was given to him and his crew by the owners.

AUSTRIAN DEPORTEES.

Austrian Government's Audacious Request. Special Precautions for "Golconda" Passengers Demanded.

LONDON, January 12.

The Foreign Office has received a communication from the Austro-Hungarian Government through the United States Embassy relative to the intended repatriation on board the "Golconda" of the wives and children of Austrians interned in India. The husbands had requested the United States Consul in Bombay to see that the ship bore distinct signs denoting its purpose and that everything should be done to secure its safety. The Austro-Hungarian Government through the United States Embassy in Vienna forwards these reports, adding that it will hold Great Britain responsible for the lives of the passengers, the majority of whom are better class people.

The Responsibility for Submarine Attacks.

Sir Edward Grey replied that he was astonished that the Austro-Hungarian Government, who is one of the authors of the submarine danger, should ask Britain to take special precautions to protect this ship against submarine attack. Moreover, he is at a loss to know why "better" class people should be more entitled to protection from submarines than other non-combatants. Sir Edward Grey points out that the only danger threatening these passengers is one for which Germany and Austria-Hungary are alone responsible. By asking for special precautions to protect their own subjects on board, a British vessel the Austro-Hungarian Government recognises what is the inevitable consequence of their submarine policy and admit that the "Lusitania," "Persia" and other sinkings were not the result of casual brutalities by submarine officers, but part of a settled and premeditated policy of the enemy Governments. The Reply concludes:—The Government does not propose to take precautions for these subjects which it does not take on behalf of British subjects. If they suffer from submarine attacks the responsibility must solely rest on those who have made such attacks part of their ordinary method of warfare.

S. S. "Clan Macfarlane" Sunk.

Officers Landed at Malta.

LONDON, January 12.

A Lloyd's telegram from Malta says that the British cargo steamer "Clan Macfarlane" was sunk on the afternoon of December 30th. The Chief and Second Officers, the Chief, Second, Fourth and Fifth Engineers and eighteen lascars were picked up and landed at Malta to-day.

Lascars Die in a Boat.

LONDON, January 12. Thirteen lascars of "Clan Macfarlane" died in a boat.

Mr. Samuel Montagu.

LONDON, January 12.

Mr. Samuel Montagu has been appointed Chancellor of the Duchy of Lancaster with a seat in the Cabinet. He retains his post as Financial Secretary to the Treasury.

A Temporary General.

LONDON, January 12.

Major General Sir H. S. Rawlinson has been gazetted Temporary General.

France.

A German Force Decimated.

LONDON, January 12.

PARIS.—A communique says a strong German reconnaissance force in the region of Ribecourt was decimated. The French artillery considerably damaged the enemy's works southeast of Rheims. There were artillery operations in Champagne and Argonne.

Italy.

Fighting on the Isonzo.

DONDON, January 12.

ROME.—The Communique says:—The enemy fired incendiary shells at our positions northeast of Rovereto

TELEGRAMS.

causing a big fire. The Italians advancing very daringly in the Lagazuoi Valley, wrecked Austrian trenches by means of Grenades. There was obstinate artillery bombardment on the Upper and Middle Isonzo which the Italians effectively countered. The Austrians resumed long range fire on the Lower Isonzo and struck the Military hospital. Four patients were killed and eight wounded.

Montenegro.

23 Battalions of Austrians Attack Montenegrins.

LONDON, January 12.

The Montenegrin communique says there has been further desperate fighting on all fronts on the northern and eastern fronts. The enemy was everywhere repulsed with heavy losses especially in the vicinity of Berane and Rugova where they lost two machine guns. The battle is raging on the Herzegovinian front. The Austrians brought up twenty three battalions and eighty guns and a great number of machine guns. All their assaults were repulsed. The Austrians continue violent attack on Mount Lovcen. We recaptured an important position at Kukubut but were unable to retain it.

China.

Looting in a China Town.

LONDON, January 12.

Hongkong:—Masquerading revolutionaries attacked another customs station near Yintin and seized an Englishman till they had finished looting.

Greece.

Concessions to Greece.

Regarding Foodstuffs.

LONDON, January 12.

ATHENS.—Gratification is expressed at the Entente's granting Greece concessions regarding the import of foodstuffs. The release of a number of ships detained at Malta is expected.

South Africa.

Transvaal Gold Output.

LONDON, January 12.

JOHANNESBURG. The Transvaal gold output for 1915 amounted to 38,627,461 sterling an increase of 3,039,306 sterling over the previous year.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

The Fighting in Mesopotamia.

An Eye-witness's Message.

DELHI, January 12.

A Press communique says:—The following message dated 11th January has been received from an eye-witness in Mesopotamia:—General Aylmer's advance up the Tigris to join hands with General Townshend at Kut-al-Amara has met with very stubborn resistance, and heavy fighting occurred on the 7th and 8th January near Sheikh Saad, 25 miles down the stream of Kut-al-Amara. General Aylmer's leading troops, under General Younghusband, left Ali-al-Chardi on the 4th January, proceeding up both banks of the Tigris. On the 5th January our Cavalry came in touch with the Turkish advance troops on the right bank, and the Turks were discovered in considerable strength astride the river at Sheikh Saad. On the 6th January our infantry attacked and entrenched in front of the enemy position on the right bank. The following morning our cavalry got in behind the trenches on the enemy's right flank and accounted for a whole battalion of over 550 prisoners, Arabs and Turks, including sixteen officers and two mountain guns taken. Our own casualties among the infantry were heavy. On the 6th the remainder of General Aylmer's force advanced from Ali-al-Chardi, and on the 7th a simultaneous action was fought on the left bank in connection with the attack on the right already mentioned. At two o'clock our force came under heavy rifle and maxim fire from the Turkish trenches at 1,200 yards. The flatness and the uniform mud colour of the ground and haze dissolving at points into mirage make for invisibility. The Turkish trenches were well concealed, while their artillery was active. Late in the afternoon their cavalry attempted an enveloping movement on our right, but our artillery turned them. Their infantry were too strong to be dislodged, and our troops entrenched at night in positions they held at a distance of from two to seven hundred yards. Nothing could exceed the gallantry of our attack. Individuals with wide experience of fighting on the western front in France said that they had experienced no hotter rifle fire at the same range in that campaign. Many of our casualties were light wounds mostly rifle fire. Some of the troops arrived at Ali-al-Chandi direct from the base advanced next morning, a march of twenty miles and entered into action the second day after taking the field.

LATER.—The Turks have abandoned positions on both sides of the river at Sheikh-Saad. Our force is advancing.

The electrical Engineer Co., Rangoon Port Defense Volunteers are presenting the Government with a portable electric searchlight mounted on a motor vehicle for use on active service or whatever use the military authorities might wish to put it to. The cost is estimated at Rs. 6,000. The same company is contemplating the development of telephone and field telegraphist section.

TELEGRAMS.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 12.

The following telegram dated the 11th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report artillery activity. The enemy aircraft dropped bombs with little result. The French report that in Champagne the enemy developed an attack under cover of violent bombardment notably gas shells and succeeded for the moment in gaining a footing at two points, five miles east of Tahure, but a vigorous counter-attack drove him out of all except two small parts in the advanced trenches. The German attack both in respect of the large number engaged and the methods employed was on an extensive scale and meant to produce results but resulted in a complete defeat.

The Russians report that in Galicia and east of Czernowitz the enemy suffered enormous losses from fierce and rapid blows and fruitless counter-attacks to recapture lost positions. The Montenegrins report that the Austrian offensive continues very energetically against the whole front. The attacks were repulsed on Pek, but have been obliged to evacuate Barane. The Austrians made a furious onslaught on Mount Lovachen and under the cover of a storm of shells from warships and forts at Cattaro have succeeded in reaching the first line of defence.

Christmas Greetings to British Army and Navy.

From the Army in India.

SIMLA, January 12.

The following telegrams despatched on Christmas day from His Excellency the Commander-in-Chief, conveying the greetings of the Army in India to their comrades of the Navy and the Army elsewhere are published with the replies thereto:—

To Admiral Sir John Jellicoe, Commanding the Grand Fleet:—The Army in India send their heartiest greetings and wishes for a speedy victory to their comrades of the Grand Fleet.

From Sir John Jellicoe.—Officers and men of the Grand Fleet feel most grateful for the kindly Christmas greetings and wishes of their comrades of the Army in India. Their admiration for the achievements of the representatives of that Army is unbounded.

To the Secretary, War Office:—The Army in India send their heartiest greetings and wishes for a speedy victory to their comrades at home.

From Lord Kitchener on behalf of the troops at Home:—I thank you and the army in India most warmly for your kind message. Please accept our best wishes. We fully appreciate how much India has done and is doing for the cause.

To General Douglas Haig, Commanding the British Expeditionary Force in France and Belgium:—The Army in India send their heartiest greetings and wishes for a speedy victory to their comrades in France and Belgium.

From Sir Douglas Haig:—The Army in France send grateful thanks to their comrades in India for their Christmas greetings, which they heartily reciprocate, and for their good wishes of speedy victory which they hope will be soon fulfilled.

To General Sir John Nixon, Commanding the Indian Expeditionary Force D.—Please convey on my behalf to the force under your command the heartiest greetings and wishes for a speedy victory from the Army in India to yourself and all ranks.

From Sir John Nixon:—Your Excellency's kind and cheerful message of greeting and good wishes has inspired all ranks with a renewed sense of encouragement. To yourself and the Army in India our sincerest thanks and heartiest wishes for the New Year.

To Lieutenant-General Sir John Maxwell, Commanding the forces in Egypt:—The Army in India send their heartiest greetings and wishes for speedy victory to their comrades in Egypt. Will you please convey to the General Officer Commanding the Mediterranean force our heartiest greetings and wishes for speedy victory from the Army in India to their comrades at Salonika, in the Dardanelles and elsewhere in the Mediterranean.

From Sir John Maxwell:—All ranks in Egypt greet their comrades in arms on land and sea with hearty wishes for a speedy victory.

To Major-General Tighe, Commanding the forces in East Africa: The Army in India send their heartiest greetings and wishes for a speedy victory to their comrades in East Africa.

From Major-General Tighe:—The forces in East Africa thank you very much for your message and heartily reciprocate your wishes.

Message to H. M. The King.

With reference to the Indian Army Order of the 25th December the following message from the Commander-in-Chief to the Private Secretary to His Majesty the King is published for information:—"Would ask you to express to the King the respectful thanks of the Army in India for His Majesty's most gracious Christmas message."

Calcutta

Bengal Legislative Council.

Yesterday's Meeting.

CALCUTTA, January 12.

H. E. Lord Carmichael presided at to-day's meeting of the Bengal Legislative Council, when Mr. Beaton Bell presented the report of the Select Committee on the Bengal Smoke Nuisance Bill, which will be considered at the next meeting of the Council. In reply to a question regarding the high mortality in the Murshidabad District Mr. De said that the number of deaths from fever for the eleven months ending the 30th November last was 45,013 as against 45,219 for the corresponding period in 1914. 950,200 grains of quinine were gratuitously distributed last year, and 6,325,000 grains supplied to vendors. Thirty deaths occurred during the last eleven months. In common with the great majority of Bengal Municipalities the recorded

TELEGRAMS.

death-rate in Murshidabad exceeded the recorded birth-rate, but it is not possible to say whether the death rate really did or did not exceed the birth rate, as the disinclination of parents to register births is often very great. The Council adjourned to 6th March.

United Provinces.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 12.

In the conspiracy case to-day part of the time was spent in the cross-examination of Mr. Sands. Replying to Mr. Chatterjee, he said that before Bibhut's statement he had no materials to ask the Government, who were almost more exacting than a Court of Law, regarding the standard of proof to institute a case under Sections 121, 121 A against the members of the Y. M. A. The case stands adjourned until to-morrow.

Panchayats in U. P. Villages.
A Touring Committee.

ALLAHABAD, January 12.

The Committee which is touring the United Provinces with a view to establishing panchayats in villages and giving them judicial powers in petty cases consists of Mr. A. Phelps and Sheikh Mahomed Mussanna, Deputy Collectors. During February Mr. Phelps will tour as follows: 1st, Allahabad, 2nd and 3rd, Lucknow, 4th, 5th Bareilly, 7th Meerut and 8th and 9th Agra. Meantime Sheikh Mahomed Mussanna will visit the following districts: viz, the 30th and 31st January and 1st February Bijon 2nd, 3rd and 4th Muttra, and 5th to 10 Jhansi. From the 10th both officers will tour together, viz., 10th to 13th Jhansi, 16th, 17th and 18th Lucknow, 19th Sitapur and 20th, 21st and 22nd Kheri, 24th 25th and 26th Shahjehanpur, 27th, 28th and 29th Barabanki, and 1st March Allahabad. The Committee hopes to meet all who have made a study of the subject.

Punjab.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, January 12.

Madho Singh, lately Head-Clerk of the regimental depot, deposed to certain sepoys, including some accused and approvers in the present case having complained of the insufficiency of military allowances, objected to the departure of a draft of 90 men for Hongkong, talked of the coming German victory in the war and anticipated the arrival of the hour when they would be able to square accounts with the well-wishers of the British Government. For their unsatisfactory conduct, added the witness, the men were dismissed from service under orders of superior authority.

Mr. Slattery, S. P., C. D., explained the statistics relating to the returned emigrants. He pointed out that it was after the "Komagata Maru" affair in October 1914, that the Government arranged to keep a record of the returned emigrants and since then he thought at least six thousand Punjabee emigrants had returned to the Province. He mentioned the steamer by which such of the accused as were returned emigrants had come and the dates when they reached India. Witness described how Hira Singh of Charrar was suspected and arrested on the Burmese frontier, having come from Hongkong via Bangkok and travelled under the false name of Hakim Singh. He also deposed to the arrival of the "Tosha Maru" seizure of arms and seditious literature, and the arrest of some accused. Evidence of the next witness Ahmadkhan, Inspector of Police, Lahore, in which he gave an account of the searches he had made in February 1915 of various Lahore houses which were in possession of the conspirators where arms, ammunition, bombs, chemicals, flags, duplicators, papers and seditious literature were seized and a number of conspirators arrested. Witness briefly recapitulated the investigation into the conspiracy case as testified to on a former occasion. He duly identified the articles mentioned by him including a ring and document found on the person of Arjan Singh in connection with Anarkali murder, and a scrap of paper in Rash Behari Bose's handwriting recovered in one of the Lahore house searches.

Sucha Singh, an old student approver of Ludhiana deposed previously to the working of the revolutionary movement in the student community of Ludhiana, and said that they were assured that seventy-five thousand rifles had been received from Germany for the Ghadr party. He was told of the receipts for bomb-making and they collected the necessary ingredients for bomb-making. Bombs were actually prepared at Jhabawal.

South India.

Coonoor Abduction Case.

COIMBATORE, January 12.

Continuing under Mr. Norton's cross-examination, Miss Violet Reilly deposed:—I wired to her sister and she came up that very day. It is not true Adolphine slept at Mitchell's that night. Rungaswamy did not accompany I wanted Marie to go back by the three o'clock train. She refused, and I asked Rungaswamy to get a carriage to take her down. Even then she refused and I took her to Mitchell's. She had blistered feet. She told me she had been in hospital a day. She said she walked from Coonoor. She had no shoes. I know Mali Rungan. Marie speaks Tamil better than I do. Mali Rungan was near Marie when she was near the brewery. Marie knew of my intimacy with Rungaswamy. In August I was in Alta Chambers I kept a diary but destroyed it after I was arrested. On the 11th August morning I sent a boy to Alamelu at Coonoor. That morning I arrived at Coonoor from Ooty. From West's shop I sent a checkra I found on the road to Alamelu. I told him in Tamil to call ayah. She came about 10 o'clock. That was the first time I had spoken to her in connection with this matter. I never sent a message previous to the 11th August to Marie. I did not say on what day the carriage would be ready. After sending the message I went to Ooty in Rungaswamy's car reaching at 2-30. Rungaswamy fixed an arrangement

TELEGRAMS.

about the carriage a week before the 11th August in a casual statement. I cannot say why 11th August was selected. I first went to Star Villa on the afternoon of the 12th. I had tea. No whisky was served. I did not see Marie drink whisky and water that day. I wished Marie to stay at Star Villa till she got some work. It is not true I went to Connemara with Rungaswamy, Raja and Lovocah and saw Marie. On the 24th September Rungaswamy told me that Marie had been rescued. I was arrested at Alta Chambers by the D. S. P. because, he said, Marie had been deceitfully taken away for improper purposes. He said that the charge was against Mrs. Newman and myself. He told me to go to the sub-jail and took me in his car. I was in a square for one hour. It then began to rain and I was given a seat in the Sub-Magistrate's room. Inspector Wilkins and Mitchell were there. When the Superintendent came back I made a statement. I do not remember if the Superintendent mentioned Rungaswamy's name. Up to the time I was asked to make a statement I was locked up. [At this stage witness faints after giving the answer.] I said to the Superintendent that it was at Rungaswamy's request I did this. Continuing, she deposed: Mr. Marshall stood bail for me. He had been in the Police. No charge has been preferred against me. I do not know what has become of that matter. Mr. Wilkins accompanied me to Mr. Walker's office and then the Superintendent took me to the District Magistrate. Only the Superintendent was present when I made my statement to the District Magistrate.

After a short cross-examination by Mr. Ramaswamy Iyengar and re-examination, the Court put the question:—Can you tell me why that question about talking to D. S. P. worried you so much?

A. Because I was so tired.
At the end of Violet Reilly's evidence the following Court question was put:—Was it your idea about the property?

A. I told Rungaswamy and have spoken to him. He did not put it into my head.

The Waterwoman was the next witness.

Waterwoman Alamelu, in her examination, denied many of the statements she had made in the lower Court.

Mrs. Clapp was examined and cross-examined and deposed to the same effect as in the lower Court.

Sergeant Lines gave formal evidence.

Mr. Honeywell, the moth-catcher, fainted under cross-examination by Mr. Norton.

Misappropriation of Rs. 2500.

CALCUTTA, January 13.

A sensation has been caused in Mercantile circles here over the arrest by the Police of a man named Rarachan, the filing and stamp clerk of Messrs. Pearce Leslie and Co. Ltd. It would appear that a casual inspection of his books brought to light several items of falsification, evidently with intent to conceal misappropriation of various sums of money amounting in all Rs. 2,500. A complaint was made to the Police by Mr. Howison, an Assistant of the firm, and Mr. Achutan Kair, Circle Police Inspector, after a preliminary enquiry, arrested Rarachan. The latter's house was searched and several letters and papers belonging to the firm were seized.

A Retreat of Tamil Clergymen.

COOONOOR, January 13.

The Lord Bishop of Madras issued a circular to the clergy intimating that a retreat of Tamil clergymen of the Madras Diocese will be held for the first time at Pallavaram near Madras from the 8th to the 11th February. The Bishop of Dornakal will be present at the retreat. The Bishop of Madras in the circular thought this was a special time for holding the retreat. A committee, consisting of C. M. S. and S. P. C. clergymen will carry out the necessary arrangements. Nilgiris will be represented by the two pastors of C. M. S.

Bombay.

Bombay Aeroplane in Action.

BOMBAY, January 13.

H. E. the Governor has received the following information from the War Office through the Overseas Club regarding the aeroplane "Bombay No. 1" which was presented by Sir Shapurji Broacha.—A hostile machine approached flying at a little over 8,000 feet. The "Bombay No. 1" climbed and approached discharging one drum, whereupon the other disappeared in the direction of the enemy's lines. On another occasion an albatross was seen about 500 feet above and about 700 feet in front. The "Bombay No. 1" fired one drum, when the hostile machine went away over the enemy's lines.

A Railway Accident.

VICTORIA, G. I. P. January 12.

At about 7-55 this morning No. 30 Up Delhi Express, while entering the Bombay Victoria Terminus yard side, collided with No. 77 Down local train, which was at the time leaving the Victoria Terminus. The engine of the Up Express and two bogie-carriages on the Down local train were derailed, the latter being considerably damaged. One Indian passenger in the Down local train was injured. The accident blocked several of the arrivals and departures from the Victoria Terminus, causing some dislocation of the local service. The road was closed at 3 o'clock.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 13.

Yesterday's conditions prevailed in the share market, to-day being featureless with limited business and a slight decline in the rates at the close. David's closed unchanged at Rs. 485. Fazulbhoy's declined to Rs. 436½. Standards to Rs. 1042½, and Madhows to Rs. 1340. Swedes closed at Rs. 1490. Central advanced to Rs. 1960. Indore Malwa improved to Rs. 242½. Currimbhoy's closed steady at Rs. 231½. Colaba land and mill shares stood steady at Rs. 1360. The Bank of Bombay stood at Rs. 1510 ex dividend (firm). In miscellaneous shares Bombay Burmahs closed firm at Rs. 940. Tata Iron and Steel (ordinary) closed unchanged at Rs. 108 and (deferred) at Rs. 277½. Tramways closed at Rs. 218 3¼ per cent. Government paper was steady at Rs. 80 and small pieces for Rs. 80-8 for buyers.

TELEGRAMS.

Matriculation and School Final in Bombay. Committee's Report.

BOMBAY, January 12.

The Joint Committee appointed about eighteen months ago by the Local Government and the Bombay University to enquire into the Matriculation and School Final examinations, in their report have expressed the opinion that it is both feasible and desirable to institute a Joint Board for the examination of schools and the issue of School Leaving Certificates, which will serve the purpose of both Matriculation and School Final examinations of the University. The Committee have substantially adopted Sir Alfred Hopkinson's recommendation regarding the formation of a board of twelve members consisting of representatives of the University, of the Government and of High Schools, which should have the whole conduct of the Matriculation and School Final Examinations. The Senate will consider the report this month.

Burma.

Heavy Municipal Taxation. Burma Railway Co's Suit.

RANGOON, January 13.

Lieutenant-Colonel Townsend, Commissioner, Pegu, to-day disposed of an important appeal heard in November last of Burma Railways Co., against the alleged excessive taxation on their property by the Rangoon Municipality, who were of opinion that 4 per cent on land and 8 per cent in building should be paid. The Railway Company stated there should be no increase on the present rate of 3 per cent and 6 1/4 per cent. The valuation of the railways property in Rangoon has been raised from Rs. 6,18,120 per annum to 7,11,444. The Small Cause Court confirmed the decision of the President of the Municipality. In support of their contention that taxes now demanded were unreasonable and excessive the Railway Co first pointed out that the assessment had risen in the past 25 years by 1256 per cent and receipts from Burma Railway had risen only 326 per cent while in the past ten years the increase in the former had been no less than 367 per cent and that in the latter had been only 62 per cent. To this the Municipality replied that the increase was only in accordance with (A) the increase in number and area of railway buildings, (B) increase in value of the property both by purchase and rental and (C) increase in the rate of Municipal taxation generally.

From the statements it would be seen that while a number of properties owned by the Railway Company twenty years ago was 31 the number to-day was 52 and while the monthly value for assessment of the former was Rs. 11,061 the monthly value of the latter was Rs. 52,158 that is to say the value the railway property had increased 434 per cent in the last twenty years.

After going into the practice in vogue in the Presidency towns in India the Commissioner agreed with the President of the Municipality and the Judge of the Small Cause Court that 8 per cent on the value of buildings and 4 per cent on the value of lands was a fair, and equitable proportion to take in order to arrive at the annual value from the Burma Railways Company in Rangoon.

The Commissioner saw no reason for making any deductions on account of general tax or of lighting tax.

In view of the fact that the Railway Company performs for itself a large proportion of the services for which scavenging tax and water tax are charged, he considered it fair and reasonable to levy these taxes at half rates only on uncovered land and land under rails. The effect of the above concessions will be as follows:—Half rates remitted on land under running lines and uncovered scavenging tax Rs. 9890, water tax Rs. 78,289, land under sidings scavenging tax Rs. 118, water tax Rs. 94 or a total of Rs. 10,008 for scavenging tax and 792 for water tax a grand total of Rs. 17,930 a year.

An appeal lies against the commissioners Judgment by way of memorial to the Railway Board, and as the sum at stake is about one lakh a year at least the Railway Company will probably adopt that course, specially as it is believed that the Rangoon case was in measure a test case the result of which was being eagerly awaited in India.

Should the Railway Board decide against the Municipality there remains, the last resource, appeal to the Secretary of State.

BRIEF TELEGRAMS.

The Lieutenant-Governor, United Provinces, will hold Durbar at Bareilly on the 21st February and Meerut on the 1st March next.

The proposed conference of the curators of the Indian Museums, which was to have been held at Lucknow in February 1916, has been abandoned on account of financial stringency.

The Deputy Sanitary Engineer on duty at Secunderabad to inspect Ralliar Water Supply, and the septic tank at the Pasteur Institute. From here the Deputy Sanitary Engineer proceeds to Madras and thence to Sallur and Koraput in the Vizagapatam District.

About two hundred members of the Parsi, Hindu and Jewish Communities comprising the Bombay Division of the St. John's Ambulance Brigade were entertained by their Excellencies Lord and Lady Willingdon at a tea party last evening.

Quarters for the well-to-do patients, attending the Pasteur Institute at Secunderabad are nearing completion. At present approximately forty patients including J. Thompson, Loco Foreman of the railway from Salem are undergoing treatment at the Institute.

The Railway Board have sanctioned the construction by the Guzerat Railway Company of the extension of the Champamer Shivrajpur Light Railway, 2 feet 6 inches

TELEGRAMS.

gauge from Shivrajput to Pania a distance of about 14 miles. The line will be known as the Shivrajpur Pania Extension of Champamer Shivrajpur Light Railway.

Last evening a fire broke out in the Jivanjee Press Bombay and resulted in the destruction of a large quantity of cotton and also the press building, the damage being estimated at about Rs. 50,000. The fire was extinguished late in the evening. The cause of the fire is unknown.

Recently, threatening letters are reported to have been sent to several local wealthy people in Nagpur demanding from them high sums, which if not paid to prepare themselves for consequences. Daring thefts were also committed. Through local papers suggestions are offered that, independently and in co-operation with the Government, volunteers should come forward to guard their respective wards.

The St. John Ambulance Association, Calcutta, Bengal Provincial Centre, has recently purchased a sun beam motor ambulance for use in the city from the collections made by Major St. John Moss from the Calcutta public. It is at present being fitted up with electric lighting and will be available for use in a few days. It is intended that the ambulance should be used for accidents and non-infectious cases.

A deputation headed by the Hon'ble Sir Gangadhar Chitnavis and consisting of the Hon'ble Sir Bepin Bose, Rai Sahib Thacker of Raipur, Dr. Gour and Dr. Moonje, waited on the Chief Commissioner to-day in accordance with the resolution passed at then last Provincial Conference. The resolution passed by the conference was laid before him. The Chief Commissioner in his reply said, that as the head of the administration he was always willing to receive suggestions from the public, and promised to transmit the loyalty resolutions to H. E. the Viceroy. He expressed his sympathy with what had been said about education and promised to consider the representation about the proposal of the Central Provinces University, and added that the coming budget would contain a greater provision of about 6 lakhs for primary education.

Weather Report.

SIMLA, January 13.

The disturbance which has given further light snowfall in Kashmir is now passing away. No precipitation occurred elsewhere.

FORECAST:—Dry weather.

Latest Telegrams.

LONDON, January 12.

The Austrian and German papers are now full of discussion on the fall in exchange. They suggest that neutrals should accept payment in whatever currency convenient to Germany. (U. and M. G. Cable.)

Petrograd messages states that the Russians now hold over 30 miles on the east bank of the Strypa including Buczac. (U. and M. G. Cable.)

An Amsterdam correspondent of the "Central News" mentions a report, that the Bulgarians attacked an Italian patrol near Alessia close to the Albanian coast. (C. and M. Gazette Cable.)

Recruiting offices were busier yesterday than since the groups closed, but there was no rush. (C. and M. Gazette Cable.)

LONDON, January 12.

In the House of Commons the rejection of the Compulsion Bill was moved by the Labour Member Mr. Willi m Anderson, Mr Thorne interrupting declared that Mr. Anderson did not speak in the name of the Labour Party Mr. Anderson referred to the decision of the Labour Congress amid cries of "What about soldiers". Mr. Anderson declared that the number of actual slackers was negligible and the military necessity for the Bill had not been established. The Clyde Workmen regarded the Bill as beginning of Industrial compulsion and he believed that disaster would ensue if the Government attempted to apply the principle.

Mr. Richard Lambert seconded the rejection. Mr. Redmond said that the Nationalists had made their protest, but they recognised the overwhelming support for the Bill in the House and Country and consequently they would not vote against it in any shape or form. He hoped the Bill would rapidly become Law.

Mr. Birrell stated that there were four hundred thousand unattested single men of military age in Ireland and deduction for various reasons would leave eighty thousand.

The delegates of the Scottish Mine Workers have decided against the Compulsion Bill.

It is stated that recruiting throughout the country is so good that if the rush continues it is probable that by the end of the month the Compulsion Bill will be unnecessary.

The communique from General Haig says.—There has been considerable activity on both sides about Hulluch and Ypres and Artillery, Trench Mortars and Grenades have been particularly effective near Armentieres and Stelo.

LONDON, January 12.

Mr. Runciman in the course of a statement made in the House of Commons on a motion by Mr. Hewin's advocating the economic co-operation of the whole British Empire with its Allies said that he did not desire to exaggerate the condition of the Teutons, but there were signs at least that their stocks of materials were going out. There cannot be bread riots in every big German city without good reason. Mr. Runciman repeated his earlier statement that commercially Germany was already a beaten nation (The Pioneer cable).

The "Evening Standard" vouches for the integrity of the Belgian residents in Holland, who after careful enquiries in business circles report that the Germans in

Holland realise that they have lost the war and that they are preparing for the subsequent economic struggle. They realise that Antwerp henceforth is useless to their shipping and hope that Rotterdam will fall an easy prey to their commercial activity. They are already sounding the Dutch shipping interests with a view to their co-operation. (Pioneer cable.)

బొంబాయి దేశీయ మహా సభ

మహాజనాభిప్రాయములు

చెన్నైలోని మహాసభ వ్యవస్థాపక కమిటీ సీ. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారిలో, అనారోగ్యము వల్ల సభకు వ్యతిరేకంగా కాంగ్రెసు విషయమై మాట్లాడిన సందర్భమున వారు రామచంద్ర పూర్వము వెల్లిన తేలికపాటి కలకలము మొన్న బొంబాయిలో సమావేశమయిన మహాసభయే నిర్వహించునని గమనించెను. ఇందుకు కారణములనేకములున్నవి. సామాన్యముగా ప్రజలయందు రాజకీయవిషయాలపై యెక్కువైనది. తేలికపాటి విషయమై తేలికముగా సభిచారి ప్రభుత్వము అంది ఉభయపక్షములవారు హస్తానియు, ఎక్కువ రెండుపక్షములకు ను రాజకీయమున భావము తేలికపాటియు వ్యాపించినది. యధాసంకీర్తన భారతీయులకు కాపలిన అవసరములను సమర్థముగా నిర్వహించుననుభావమునూడ సర్వస్వ వ్యాపారమునకు క్రమముగా కారణములు, కాంగ్రెసు ఈయేడు జయప్రదముగా జరుగుటకు తోడ్పడినది. స్వరాజ్య సమితి స్థాపనమునకై ఆసీ దీ నెంటు దొరసాని శరమోక్షానామతో చాటుకుంటున్న దీనిజయమునకు కారణము.

సమితి స్థాపనమునకై చేసిన ప్రయత్నములు, తర్వాతి యభ్యుదయ సుపరిపాలనా తీర్మానమునకు కారణమైనది. ఈ తీర్మానము విషయమై ప్రజల యభిప్రాయము దృఢపరచునని నుండెను. నాయకులలో కొందరు, దీని కంగీకరించి యుండురా యను సంశయము కలుగుచున్నది. రాజకీయవైఖ్య మహమ్మదీయులలో సమాన ప్రత్యేక భారముతో కలిపి జనచేసి దేశములో కాపలిన సంస్కారములను నిర్ణయించి, సంస్కారము పొందునను చేయవలసిన కార్యవిధానము నిర్దేశించుభావమున దీనికి బలము లేరనియు, మహమ్మదీయులలో చాలభాగము స్వరాజ్య సమితి స్థాపనమున కనుకూలముగా నున్నారని మజరల మామూలుగా యభిప్రాయము. ఈ విషయమై కొంతకాలము క్రిందట ఆందోళనము చేసినా, తేలికముగా కావలసిన అవిని సరములను గురించి, బొంబాయి నాయకులు నిర్ణయించి, కాని "ఎల్లప్పుడు దేశమందాందోళనముచేసి, స్వరాజ్యసరములను ప్రజలకు విశేషకరంచలము" ననుకాన్యముగా తీర్మానము లాచేయుటకు, స్వపరిపాలనమునకు సంబంధించిన ఆందోళనము కారణము.

మొన్న కాంగ్రెసులో చేసిన సూక్ష్మముల తలన ఉభయ పక్షములవారికి రాజకీయమున మీసముకలుగును. అంతభేదాభిప్రాయములను, కాంగ్రెసు ప్రతిభయు ద్విభాగమై పోలేదు. కేవలము ఒకరి భావ మొకరికి సరిపడక రెండు చీలికలే నది. ఉభయ పక్షములవారును కొంతమీరుమీరుగా, ఇప్పుడు ఒప్పుకొనినట్లే మీరికి రాజకీయములు కాంగ్రెసును కురియు లాభకారకము. కాంగ్రెసులోనిమను పెట్టకుండ కొందరు స్పృహ. వారివలన సంకీర్తనాప్రయోజనకరముగను. మీకు కూడ కాంగ్రెసులో చేరుటవలన, కాంగ్రెసుచేయు బలపడును.

పంగరాష్ట్ర శాసన నిర్మాణసభ.

ఈ నెల 12 వ తేదీన పై సభ సమావేశమయ్యెను. కాల్క్యే ప్రభుత్వ సభ కధ్యక్షుడుగ నుండెను. పాగవాధను ప్రొలగించు బిల్లు వైసి ప్రత్యేక కమిటీనాది రిపోర్టును చీట్టును వెల్లుగారు సభలో ప్రవేశపెట్టెను. ఈ విషయము సభయొక్క ముఖ్యచేత సమావేశమున విచారింపబడును. ముర్షి దాహదు జిల్లాలో మహాసంఖ్య అధికముగ నున్నదను ప్రశ్నియినకు డిగారిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. గరినవంతు 30వ తేదీలో అంతమయ్యెడి 11 మాసములలోను స్వరములన 45018 మంది పుట్టుటెరి. అంతపూర్వము 45219 మంది చని పోయిరి. 50200 మైదుల క్షేత్రమునకు ఉచితముగ పండి వెల్లుబడినది. అమ్మకమునిమిత్తముగ, 5,828,000 మైదులను సప్తము చేయబడినది. గరి 11 మాసములలోను 30 మరణములు సంభవించినవి బంగళేశుక మ్యూనిసిపాలిటీ చాల నానియందు మరణపులేలు జనపు లేలున్నట్లే అధికము. ముర్షి దాహదుగూడ పీల్గా జేరినది. కాని ప్రజలు జనముల సమావేశమయియుండు అంశాలై యున్నార. అందుచే జనముగ మరణపులేలు జనపు లేలుకంటె అధికముగ నున్నదో లేదోచెప్పట సాధ్యముకాదు.

సభ ఆరంభ తేదీకి పాడినంపబడినది.

స్వపరిపాలనము.

తదావశ్యకము.

సి. ఎన్. ఆర్. సామయ్యజులుగారు.

“స్వపరిపాలనమును సుపరిపాలన మెప్పటికిని సరిగాదు
నర్. పానికాంతె-బాసగ్యన్.

ఆత్మగౌరవము నాగరకజాతుల సహజగుణము. అట్టి ఆత్మగౌరవమును దగినస్థానమున అభిలషామూల్యమునందు హిందూదేశమునకుగూడ పొందజేయుటయే విద్యావంతులగు భారతీయులు తమదేశముకొరకు కాంక్షించునట్టి గొప్పకోరిక. తమదేశము దారిద్ర్యమునందు కుండును, నిరంకుశాధికారుల పాలనచేసిన సామాన్యజనభాగముగానుండుటకంటె, అధినిత్యములకలె స్వపరిపాలితము, స్వయంసహాయము, వ్యవసాయము సామాన్యజనులందు పెంపొందుచుండవలయునని వారియాశయు. ఇత్రుహిందూదేశమునందు అమమలావస్తుపాలనావిధానము కేవలము అసహజమునది. ఇది తత్కాలికప్రయత్నము యుపేక్షించినయుపేక్షించవలసినదని, దీనినే కాశ్యపపురేంద్రులుగా భావించి యొర్పి యుండవలయు సహమాట మాత్రము చెల్లనిమాట. ముద్రాద్ధుడగు నొకఅమెరికను గురువు చెప్పినట్లు, “ఇట్టిపద్ధతి మీద ఏజాతివారికి నైనను దాగ్ధ్యతీకలక్షణములగు స్వాతంత్ర్యమును, పౌరుషమును, నిష్ఠాత్మకమును క్రమక్రమముగా మందము మాయమవును.” ఇట్టిమహావ్యవస్థాపాటిల్లిన తరువాత దాని ములించుట కెట్టి పరిహారము నొసరించవలసిమిద్రయోజనమునందు?

హిందూదేశమందలి ప్రస్తుతపరిపాలనా విధానము యున్నప్పుడో చింతలపూర్వము విస్తరింపబడింది. ఇటీవల నీదేశము అనేక మార్పులనుబొందినది; దేశప్రజలకు వ్యవసాయములను క్రమశాస్త్రములు పొడకట్టింది. ప్రస్తుతపరిపాలనము ఈమార్పులకు గాని యాశయులకు గాని సరిపడకున్నది దీనిని దాహరించుటకు మహాలానాథులమును వివరించిన జాబును. మహావ్యవస్థలను భరించుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములను రాష్ట్రీయాధికార వర్గమును కలపటే. వీనికొన్నిటికొక్కాభ్యాంగ సభలసహాయమున్నది; మిగిలినవిటికదికూడలేదు. దేశపాలనాకార్య నిర్వహణ మంతయు మొత్తముమీద ప్రాంతీయమునను, ప్రధానసేనానియందును, ప్రాంతీయగారికార్యనిర్వహక సభలని సభ్యులయందును నమిడియున్నది. ఈనిర్వహక సభాసభ్యులలో నొక్కొకరికి నొక్కొక కాభావాలను ముంకబడియున్నది. ఎవరి కాఖతు చెందిన విషయములకు వారు సంపూర్ణాధికారముతో పరిష్కరింపవచ్చును. వీరివైస-అసగా ప్రాంతీయ, ప్రధాన సేనాని, నిర్వహకసభా సభ్యులకును వైస ఇంగ్లాండులో ఇండియా కార్యదర్శియని యొక యధికారిగలడు. ఇండియా గవర్నమెంటులో ప్రతియొక్కొక్కరును-చివరికు ప్రాంతీయ కూడ-ఈతని ఆజ్ఞను బద్ధుడు. మితియు ఈయండియా కార్యదర్శి ఇండియాలోపు ఇంగ్లాండులో చక్కబడుతున్నది క్వర పరిమలు నన్నిటిని చక్కచారుచుండును. ఈతనికి సలహా నిచ్చుచు, ఈతని కార్యక్రమమును నిలయునపుడు సంస్కరించుచుండుటకు “ఇండియాసంఘము” అనుపేరున నొక సహ సంఘము కలదు. ఈతడు తనకార్యచరిత్ర విషయములందు ఈసంఘముకు ఉత్తరవాది యగుటయే గాక, ఇంగ్లీషు పార్లమెంటుసభకు కూడ జవాబుదారుడగుచున్నాడు. ఈప్రకారము ఇంగ్లీషు పార్లమెంటునూ ఆంగ్లప్రజా సామాన్యమునకు జవాబుదారులగుచున్నార నైపేరుకుమార్చియు పాలనా యంత్రీయంతయు ఈరీతిగా వారికివారు వారికివారు జవాబు దారులగు నుద్దేశములతో నిండియున్నది. యధార్థమున మాత్రము ఇండియా కార్యదర్శి సభాభివృద్ధిని సర్వస్వంతులైన నిరంకుశాధికారిగా పరిణమించుచున్నాడు. ఈతడు నిజముచేత ఆంగ్లప్రజలకు గాని భారతీయప్రజలకు గాని యుత్తరవాదియగుట లేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈతడు తన కొక సలహా సంఘమున్నదనుమాట నెమరును. ఒకవో నీరడు దానిని మరుగుపరచును, ఈతనిమాటలక కృతినీ పరీక్షించుచుండునో కాని యీతనితో భేదపడదు.

ఇండియా కార్యదర్శి యిటు లాః ప్రభువరాధీన బద్ధుడు కాని ఔత్పత్తియని బోలియుండు, నిత్యమధికారమంతయు నే నీవిలియును ఉద్దేశముల పాస్త్రగతముయొ యున్నది. మొదటినుండి చివరవరకు అధికారమును, అర్హతమునుగల అధికారికార్యములన్నియు వీరి ప్రత్యేకస్వామ్యములై యున్నవి.

కుదలి హిందూదేశ పరిపాలనావిధానము ఎవరి హక్కునుండి వెలువడినదను, నిజముచేత పది వీరియందె యుత్పన్నముయి తిరిగి యాధికార్య రూపమున వెరవేరుటకై వీరిచేతిక వచ్చుచున్నది వీరికి క్షేత్రములు హక్కుగా లేవనటకు వీలులేదు. కాని, యుత్తరపాలక లక్షణములగు సామభూతియు, వికాలవృద్ధ యమును వీరియందు కన్పట్టవను దుర్వ్యక్తమునకు మాత్రము వీరు పాల్పడిరి. వీరిలో చాలమంది ఇచ్చట స్థిరవాసులు కాక బోవుటచే, తమ పాలితులకు దేశప్రజల క్షేమాభివృద్ధిల విషయమై వీరి కంతగా సభితుడి కలుగకున్నది.

మితియు, ఈపాలనావిధానము అత్యంతముగా కేంద్రీకృతముయిన నిరంకుశాధికారముగా నున్నది. ఇట్టి నిరంకుశాధికార మెప్పుడును నీతిబాహ్యమును దెచ్చివెట్టుచున్నది. రాజ్య నిలబ్బిప్రజలులకు పార్లర్ బాగిహాట్ గారిట్లు వ్రాయుచు న్నారు. “నిరంకుశాధికార విధానము వలన అధికార లక్షణములు కలిగి అధికార సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. అంతేన యుద్దోగియొలువారును క్షణిక నెరుగనివారును గుప్తజలను జూచి ఆసహ్యించు కొనుచున్నాడు. ప్రజాసంఘము అజ్ఞానులకు! బుద్ధి మాలినవారకు! జాగ్రత్త నెరుగనివారకు! వారి బాగు వారికే తెలియదు! నిరంకుశాధికారి కెప్పుడును, అధికార స్వామ్యమును, అధికార కార్యమును, అధికార సంఖ్యలను హెచ్చించవలయుననియే యుండును కాని, మానవకీర్తి విచ్ఛలవిడిగా వదలవలయునని యుండదు; ఇంచువలన ఒక తేత అధికార సంఖ్యను అనవసరముగా పెంచి, సైన్యలక్షణమును పాడుచేయుచున్నది.” ఈ మాటలు పశ్చిమ దేశములందలి నిరంకుశాధికారమును నుద్దేశించి చెప్పబడినవి; ఆయునను అంత కంటె దృఢతరముగ నివి హిందూదేశమందలి నిరంకుశాధికార మునకు అన్వయించుచున్నవి. ఈ విధానమున సర్వచారణుడిట్లుగాను “నిగూఢమున నిరంతయును నిరంకుశాధికారి” మనికల్పించినారు. ఇట్లుగుటచే, కీ గోకలే చెప్పినట్లు, నైసికాధికారుల హితవాహితములను బట్టియు, ఉద్దోగియల లాభములను బట్టియు, ఆంగ్ల వాణిజ్య వ్యాపారము నిష్ఠామైములను బట్టియు హిందూ ప్రజా సామాన్యము యొక్క శ్రేయస్సుపర్యవేక్షణ వచ్చుచున్నది. ఇట్టి పద్ధతి నే భారతవిద్యావంతులంతరిస్కరించుచున్నారు. ఈపద్ధతిపూర్తిగా తారుమారయిపోవలయునని వారిభిలషించుచున్నారు. ఎవరికీ సామర్థ్యములకు దగినట్లువారు అభివృద్ధి కెందుటకు వీలులేక పోవుటయు, భారతజాతియొక్క పౌరుషలక్షణములు అంతకంతకు క్షీణించి పోవుటయు, ఆత్మగౌరవమునకు భంగపాలును, పరాధీనపర్యవసానముగా గలుగు ఆధికారకముల అనేకములు ఇవియున్నయీ మర్మములైనవి. ఈయనర్థము లందఱకు వృద్ధతలయు. ఇప్పటికి 10 సంవత్సరము లింకను దాటలేదు. దేశములో నసంఖ్య ప్రజలుగా బయల్పడటకు కారణించెను. బాధకరములను ప్రతికీర్తియూ కారణములనుగను పాలనా విధులను అసమర్థులగు ప్రజలవై చలాయించి, కష్టసప్రభువు భారతవిద్యావంతులతో భేదపడెను. దేశములో శాంతి శంకకలిగెను. ఇదివరకే బాధకరములగు శాసనములవలన రిపుల్కానెను. ఆంగ్లరాజ్యనీతిజ్ఞ త్రవంచమునం దెచ్చటను భంగపడలేదని మార్గ ప్రభువుపట్టిన కలహమువృధాప్రగ్భులు తిమాయని సంజేయములు ప్రవతెను. పాలనలయందు ప్రజలకు నన్యకము తగ్గజొచ్చెను. కాని యంతలో అద్భుతవశంబున కర్ణాభివృద్ధివునకులగా సాదర మనస్సులగు ప్రాంతీయ (మింట్రీ ప్రభువు) వచ్చెను; ఉదారపక్ష (గ్రెనరు డగు మార్గ ప్రభువు) కార్యదర్శిగనుండి భారతవ్యవహారముల నడుపజొచ్చెను. ఇట్టి సమయమునకు దగినది నమిచ్చి నేపరుతగల రాజనీతి జత పునేయును. కాని కార్యోత్తరణమును కరమహాస్త్రము పుచ్చెయేదేదని వీరుగుర్రంగి. కావున ప్రజాసంఘావేశమును పశ్చిమంప జేయుటకు కొన్ని సంస్కారకాసంబులు సుపసాదింప నెంచిరి. కొంతకాలమువరకు ఈ సంస్కారములు ప్రయోజనకరము లయినవి. కాని “మార్గమింట్రీ సంస్కారములు” ని విజయము నీ సంస్కారములు పూర్వోత్పన్నము నీయ జాలకపోయినవి. వానికలనపూర్వముగా రిప్రెజెంటేటివ్. కాని అగత సంస్కార పూర్తికి నిది మార్గదర్శియలని ములించబడినదేకాని, వీరుట్లుకు నివికలుగజేసినయంతర్వ ప్రసాద క్షితి కలిగినది. మింట్రీ ప్రభువు పరిపాలనము మొత్తముమీదనున్నది; ముత్తమువీరిని క్రమద్ధివరచినను, దేశాభివృద్ధికిభంగ కరములను ప్రతి కీర్తియూ కారకంబులనుగను కొన్నియనందర్భ కాసంబంధముగూడ నిరవచ్చెను. మింట్రీ ప్రభువు తరువాతి వర్గం ది ప్రభువుతరచెను ఈతడు తన పూర్వీకు వారి యు దారమును రాజ నీతి జ్ఞతను నుత్పన్న తరముగానుపయోగించ మొదలిడెను. వీరికార్యములును, వీరియము

నాగ్ధములును వీరివికాలవృద్ధములును, మువ్వక రాజనీతిజ్ఞత ను విడంబించుచున్నవి. అనేకసందర్భములందు వీరు దేశోద్ధర కార్యము స్వాధ్యమును విడదాడి, అధికారస్వామ్యము యన వాదముల పాలయినారు. ఇంగ్లాండులో భాగవత హరిహరమును, దక్షిణా ఆఫ్రికానామస్వము గుఱించి వీరిసంఖ్యయు వశ్యా సమును గుత్రనీధములు. అదివరకు అసంతృప్తియు, అల్లయు లేకుండునచోట ఈరెండు మార్గాలకల వలనను వీరు సం తృప్తి పుకాంతిని వెల్గొల్పి నాసిరి. ఇంతకే నీ నను, వీరి కాలమందుకూడ ప్రజలకు అసంతృప్తి కారణములగు శాసనములు మంజూరయినవి. మనపాలన దుదారస్వభావుడై, దేశసేవయును దేశాన్ని నిభిలషించుచున్నను దేశమునకు అసా తములగు కార్యములను శాసనములను నిరవృత్త కలుగజేసికొని బయట దేరుటకు కారణ మేమి యుండును. అన్యము లాభకరము లగు కార్యములు సర్వరము గ కనసాగుచుండ, అతివరకలలను, అచిరకాలములోనే నిర్వహణి కుమును అలకాంక్షలను వెలవవద్రొక్కి “దబ్బులేకు దబ్బులేద” ను కారణమున జాపుట కేలవలయును మున్నది, వీరికితమకు ప్రస్తుతపాలనావిధానమే మూలకారణ ముకదా! హిందూదేశప్రజలమును ఉత్తమపద్ధతులను అవలం బించుకనియు, ప్రజలకు లాభకర కార్యములను చేతుననియు గవర్నమెంటువార నేకవాగ్దానములను చేయును అప్పదప్పు దామాటలను నెఱవెట్టెను మున్ను, వీరికిమాటికి, పూర్వపుటనందర్భ ప్రమాదములతోటిగి పడినపుడుకుటకతించేమి? ఇంగ్లాండులోని రాజనీతిజ్ఞులముట లాః తిరిచి ఇండియాలోని పాలనా బాధ్యులగు అధికారుల చెయినము లాః తిరిచి నుండుటకు కారణమేమి? ఈమసందర్భములను మూలమునకు అర్థమున ప్రభుత్వ మాటలు జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నవి. మన వాగ్దానములను, మన వరతులను, మన విధ్యుక్తములను ఇండియా యొడ నాముక్తిని నిర్వహించితిమి గానని వీరు వాడుచుచిరి. అభిలషామూల్యమునందు హిందూదేశమును యధార్థ భాగస్వామిని చేతును ఆంగ్లేయు ముక్రు లాక మూల చెప్పచున్నను ప్రస్తుతమున, అని వార్యములగు కాశ్య పాయంబుల నున యధికారుల చివట ప్రాప్తి పుచ్చుచున్నారు. ఒక దిక్కున అధినిత్యంత్రీ యంత్రీ వర్గమునందు చేచ్చు కొనబడుచున్నాడు. మరొక దిక్కున ఈమహాసంగ్రామ సమయమునందుకూడ నైసికావ సర మర్థ్యంశముగ గన్పట్టుచున్నప్పుడు కూడ, హిందువులకు కాలంటిరు మాట్కొయ్యక, వారిని అవసమ్యకము పాలుజేయుచున్నారు. గవర్నమెంటుకు ఒత్తిడికలుగజేయు అంశములను లేదీయరాదని మహానీయలొకనోట చెప్పచు మరొకనోట ఇండియాను నిలబెట్టునుంటి వివాదకృష్ణులగు విషయమును హైందవ ప్రజాభిరామమును నిరోధించి, మంజూరజేసిరి. ఇది యుద్ధసమయము గనుక సకలవ్యయములను తగ్గించవలెననిచెప్పి విద్యావిషయములకు నొకచేత క్షుప్తి కరించుచు మరొకచేత నీవిలియును ఉద్దోగములకు ఎక్కువ జీతములెములను ఇచ్చుచున్నారు. హిందూదేశ పాలనమును అంతకంతకెక్కుడు ఉదాబుద్ధిలో నిర్వహించవలయునని చెప్పచు నుండు క్రాంతి కుంటి ఒక రాష్ట్రము ను న తి కొ రాష్ట్రాని రాష్ట్రవాక సభ నిచ్చుట కియ్యకొనరైరి. ఇట్టి కార్యములే నున్నుండెంతయో లాభ మెనగూడగలదను నమ్మ ప్రభువునకుగూడ అసంతృప్తి పరచి వారి నన్యకము లను కూడ భేదించుచున్నది. మేమెంత కాల మిట్టి వృధాభిలాష ములతో నుండుచున్నది యుండవలయు? ప్రస్తుత పాలనా విధానముయొక్క ప్రకృతియు, మూలాభిప్రాయములను హిందూ ప్రజలకు, తెలియు ననర్థదాయకముగా నున్నవి. కావున నిది పూర్తిగా సంస్కరింపబడవలయును. ఇట్టి సంపూర్ణ సంస్కారమే దేశముయొక్క రాజకీ, అధికలములను పెంపొందింపగలదు. “చక్రవర్తిని” గను అర్థగం సంస్కారముల వలన హిందూదేశము నాగరిక దేశములతో సమానముగ తలయుతుకొను నీతికి రానేరదు. అధినిత్యముల పద్ధతిమీద నడుపబడు స్వపరిపాలనా విధాన మే తిరుగుపాయమని మా దృఢసమ్యకము.

జాంబాయిలో మొట్టివ్యలేతను మూలము ప్రయోజనము. ఈ పరీక్షలవిషయమై దిర్భావుత ముటకు 18 మాసముల క్రిందట నియమింపబడిన సంఘమువారు రెండిటికిని ఒకటే సంఘము నేర్పరచిన చాల యుక్తమని అభిప్రాయమిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయము దొరకనమువారు హెన్రూక్ష్ ప్రతిభులును 12 సభ్యులుగను సంఘము నేర్పరచవలసిందను హాస్సిన్సుగారి తీర్మానమును సంఘమువారు రామొందిరి. సంఘము వారి రిపార్టును నీవేటు సభవారి నెలయందు వర్పించును.

కూనూరు కేసు

రామస్వామి అశ్వశాస్త్రీని క్రాసుపరీక్షయొనర్చిన సాక్షి యిట్లు తెలియజేసెను:—కాని మేరకు కేబిల్ రెల్ దొర పారి రెండు సార్లు వచ్చెను. ఈ అంశమును దిగువకోర్టులో తెలియ జేసెను. ఒకసారి ఈ ము సాయంకాలమున నటకు వచ్చెను. కొన్ని దినముల అనంతరమున మరల నీ ము రెండవ సారి వచ్చెను. న్యాయమొదల దొర పారి తంపుతాళము తెరచి ఆ మును ప్రవేశించి, రాజుచేసి. అటు నేను యజ్ఞశాలకు జాడబడుటచేడయిన అంతచే నటకుండ నాకిప్పుడు లేదనియు ఇంటికి రాగోరుమనియును నే నామెతో జెప్పితిని. ఆమె ప్రత్యుత్తర మిచ్చులేదు. జరిగిన సంభాషణ మిదే. ఆకా ఒక గంటకాల ముండిన. తేయానీటిని త్రాగెను. రెండవసారి ఆమె నాతో మాటాడలేదు. న్యాయమొదల సాని ఇంటికి పుడు స్తాయి, లూడ కొక పొలినున దైలు వచ్చెను. ఈ కథయు మాను ఇంకొకరు డిక్టేట్ గారికి తెలియజేయలేదు. పూర్వ విజ్ఞాన విషయముల పూర్వమునుండి వెల్లడైనవి నామెతో రికయండిడి. నన్ను తిప్పించుటకు గాను నీసాయిలను సాహాయ్యమును గొంతమునకు తగదని నేనలచితి.

పూర్వపుణ్యముగారు తమ క్రాసుపరీక్ష రెండవ సాక్షి యిట్లు తెలియజేసెను:—మా లింగన్న ఇచ్చి ముత్యం దుట్టాడెను. రంగసామి మాంధంగముచేసిన సందర్భమున దాక్తుల నన్ను పరీక్షయొనర్చెను.

ఎవరెప్పుడు తెలియ దొరికినా వారి న్యాయవాది ప్రక్షింప యామె ఇట్లు చెప్పెను. గత నెలతో మేరికి 18 సంవత్సరములు గలది. కలలులెలు రెలే ఏప్రిలు మే నెలల మాయము నుండెను. ఆమె వెల్లెప్పటినుండి మేరువనున నద్దియొద్దానియ నున్న దానివలె గానించుచుండెను. మేరి అగస్టు 11 వ తేదిని ఇంటిని విడిచింది. నే నామెతోను వె ద కి తిని, వెల్లెట్టు ణ ము లెం గు కూ రు మున్న గు పు జే క ము ల కు వెల్లెటి. ఆ పుట్టె లూఖనమయిన చెన్న పురినుండి కంకాం టు దొరసాని మేరి వైలాసమున బం వెను. 8 వ సెప్టెంబరు తేది పోలీసువారి కవాయమున మేరిని న్యాయమొదల సాని ఇంటిమాదిరి. ఆసయమున క్విన్ కోం సాంగూడ నటకుండెను. ముసాదు నేనుకు మేరుకు నూపంబెం డెండు లకును గారికి తుహణ విన్నవించ బో యి తి మి. ఈ కొక కుత్తు కలగజేయునదార్థ పను న్యాయమొదల సాని ద్వారా యిప్పించి తాను కేరసన్నుతి లేక యుండినను నున ముద్దులు తినకు మాంధంగ మొనర్చెనని మేరి నాతో జెప్పెను. ఇది జరిగిన యంతర మాయంటిని విడువ మేరి యత్నించెను. కాని న్యాయమొదల సాని యామెను స్తుల లాగిని రాత్రికించు దుస్తుల మాత్రము మేరి కొనగను. 23 వ తేదిని న్యాయమొదల సాని నన్ను జూడవచ్చి “జాగ్రత్తగనుండుము. మేరి తిరుగపాడకగడచ చెప్పెను. 25 తేదిని నేను వాకరు గానద్దబోతిని. ఫిర్యాదు అట్లు జూరెడెను. మాంధంగము జరిగె నని 25 వ తేదిని నూపంబెం డెండు ఇన స్పెక్టర్లతో జెప్పితిని. ఫిర్యాదు చేయుటకు పూర్వము కమాచారముంతయు నొక మరకురువున తెలిసింది.

బార్ని చార్జు గారు.

క్రాసుపరీక్ష యొనర్చి. మేరియందు నా కధిక చేర్చు క్షార్జుమకు సరస్వతి ద్వారాను గలిగి యుంటిమి. నాకు తెలియ కుండ మేరి ఇంటినుండి రెండుసార్లు వెల్లెటాయెను. రెండవ సారి ఆమె ఒక చిన్న అల్లి ప్రాయభేదము కలగగ ఉడకనుండ లెమునకు వెల్లెటా.

ఈ అంశము నబు ఇన్ స్పెక్టరు గారికి తెలియజేయుచుండి. బ్లాక్ ఇన్ క్వెరెన్సునుండి ఈ క్రిందమునకు గాని నేను ఈ క్రింద మునకు ప్రత్యుత్తర మొనరుటగాని జరిగియుండలేదు. ఈ సాహసంతో మేరి ఉడకకుండలమునకు నడచి పోయెను. మేరి విషయము గొదారిని దర్శన పుచ్చెనులేదు. ఆమెను వెదక వెన్నుల్లెణులు తెంబుకూ మెనూరు నగరములకు బోవ నిశ్చయించితిని. ఆతనితో మేరి నడచిల్లి అక్రమరీతిని పురస్కరించుచుండెను నూచన మేరి ఉత్తమునలేదు. ఈ ము రెండుసార్లు కన్నీరు రానుండెనునుట వచ్చెనని మేరి చెప్పెను. మేరిని కేసు గొనసాను న్యాయమొదల సానితో రి నిమిషములు నూచు టింది. మాంధంగమునకు క్విన్ కోం సాని విషయంబు. నబు ఇన్ స్పెక్టర్ రెటిరెడ్డున లేక తలుపును తెరచెను. తెంచుటకు తాళగూడ అగత్యములేదు. నీవు నన్ను క్రమముగ సన్మానించుట లేదు. ఆ కారణమున నేరాజులని మేరి అయట గాని “ఇట్టి ఘోర సత్యము నెట్లు నూకగలవు? నే నెన్ను నుం గ బోషించుచుంటి నే అని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట గాని

జరిగి యుండలేదు. న్యాయమొదల సాని యింటనుండి గొన గాబడిన ముసాదు మేరి నీయుపాధునకు వెళ్లెను. ఇన్ స్పెక్టరు గారికి తెలియజేసె అంశములతో ఒక దానితప్ప తక్కిన వాటి కన్నటికి మేరి కృతిరేకమున జెప్పెనని నా కిదివరకు తెలియదు. నేను క్విన్ కోం మున కేథలిక్కు మరకురాలకు. మరకురువునెద్ద విషయము జెప్పితిని. మేయు మరకురువునెద్ద నేరముల నొప్పుకొనుటగూ క్రమము దప్పుట లేదు. నెప్టెంబరు 8, 22 తేదిలకు నమకు ఫాదరి చెప్ప మేరికడకలక్కి ఆమెతో సంభాషించెను. దాక్తుల అమూలను మేరిని నెప్టెంబరు 9 వ తేదిని బరిక్షించెను. మేరికి అరవభావ రాదు. మేరి పేరు లేఖలు మున్నగువాటిని వ్రాసుటలేదు. రాత్రి 7 గంటల 30 నిమిషములవరకు కొర్టు నుగియులేదు. నార్తను గా ముట్టజై జనము జే నడచి. ఈయన కుకృవారమునాడు కూ నూడుకు వెళ్లెను.

నార్తను గా ముట్టజై తెలికన్యక క్రాసుపరీక్ష యొ నర్చి. ఆమె యిట్లు చెప్పెను. నే నామెతో దిక్కు తిరిగి వార్త పంపనామె అదినమననెనెచ్చెను. ఆరాత్రి పాదొల్లెను మిసె యిగారియంటి. నిదురింపలేదు. రంగసామి అనుసరింపలేదు. మూడుగంటల రైలువెని తిరుగ వెళ్లెలనినదని నేనామెతో జెప్పితిని. ఆమె నిరాకరింప బండి. తీసికొనిరా రంగసామి సంపిది. అప్పటికిని ఆమె నిరాకరించినందున నే నామెను మిమెగారి ఇంటికి గొనిపోతిని. ఒకదినము వైద్యశాలలో నుండినవియు కూనూరునుండి వచ్చితినియు ఆమె జెప్పె ను. ఆమెకొళ్లకు పాదరతులు లేవు. మాలింగన్నను నేనెరుగు దును. నాకంటే మేరి అరవమున చక్కగ మాట్లాడగలదు. సారాయి వం డెండు గృహ సమీపమున మేరి యుండునపు డామె కడ మాలి రంగన్న యుండె ను. రంగసామితో నాకువరకును కలదని మేరికె తెలియదు. ఆగస్టు నెలలో నేను “అల్లా చేంబున్నా” నుండిని దధిమధన కానొకదాని నుంచితిని. నన్ను అరెస్టు చేయగ నే నేను దాని పాముచేసితిని. ఆగస్టు 11వ తేదిని కూనూరునెద్ద అలమెలను నొకకుర్రుజాని బంపి తిని. ఆవుదయము క నే ఉడకనుండలమున నుండి కూనూరు నకు వచ్చి తిని. అలమెలను బోవుదారిలో నగడిచో క్రాసు వెన్నెముక నుండి బంపితిని. ఆయాను విజయనగరం వానికి అరవభావ లో చెప్పితి. ఆమె 10 గంటలకు వచ్చెను. ఈవిషయమును గూర్చి ఆమెతో నేను మాచుటించుట అయ్యె ముదటికూరి ఆగస్టు 11వ తేదికి పూర్వ మున్ను నేను మేరికి రెండువార్త సంకలేదు. ఏ తేదిని బండి నీధము గ నుండునో ఆ తేది గూడ చెప్పలేదు. తం తి సంపినతరువాత రంగసామి మోటారునెక్కి ఉడకనుండలమునకు వెల్లితిని. 2 గం. 30 నిమిషముల కా పురమును జేరితిని. ఆగస్టు 11 వ తేదికి పూర్వమున ముట్టజేయున రంగసామి బండిగూర్చి విచ్చుటచేసెను. 11 వ తేది నే ఎన్నుకొనుటకు కారణము నేజెప్పజాలను. టాప్ స్టాను విల్లుకు 12 వ తేది మధ్యాహ్నమున బోతిని. మేరి “దిస్క్రి”ని త్రాగుట జూడలేదు. ఏడేను పనిగలసి వచ్చువరకు స్టానుల్లాలో నుండవలసిదని నేను మేరిని కోరితిని. రంగసామి, రాజు, లోకలతో నేను కానిమారా కు వెల్లి మేరిని జూచితినుటకు అసత్యము. మేరి విడిపించబడిన దని రంగసామి 24 నెప్టెంబరు కో జున నాతో జెప్పెను. మోసమునై అక్రిము కా ర్యము ల క్రిం దామేరి తీసికొని పోబడెను. కాన అరెస్టు చే యు చుం టి న ని నూపంబెం డెండుగారు నన్ను ఆ రెస్టు చేసిరి. నబు జెయుటకు వెళ్లవలసిదని జెప్పి నన్ను తనిమోటారునుండి లో నెక్కించి తీసికొనిపోయెను. ఒక గంటవరకు సింటివాకి టిలోనుండి, వర్ష ముగురునూరంభించెను. నబు మేరెస్ట్రీలు గారి గడిలోకూర్చొన స్థలమాయబడెను. అటు ఇన్ స్పెక్టరు వి ల్లిక్కు, ఈ వెలుగు గూడనండి. నూపంబెం డెండు గారు తిరిగిరాగానే వాళ్ళూల మిచ్చితిని. నూపంబెం డెండు గారు రంగసామిపేరు నె త్రి నట్లు జ్ఞాపకము లేదు. వాళ్ళూలను, మియనలసిదని కోరబడువరకును నేను తాళము చేసియుంపబడితిని. ఈతరువాత ఆమె మూర్ఖుడనెను. రంగ సామికోకలై నోటులచేసితిని నూపంబెం డెండు గారితో జెప్పితిని. మార్తను గారు నాకు జామియండి ఇతను పోలీసు కాభోద్యోగి నావై నేరమెదియు మోపబడలేదు. అవిష యమునుగూర్చి ఏ మి జరిగినది యా నాకు తెలియదు. వాకరు గారి కార్యాలయము వరకు విల్లిక్కు నాతోవచ్చిరి. అనంతరమున నూపంబెం డెండు గారు నన్ను జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి కడకు గొనిపోయిరి. ఇటనే వాళ్ళూల మిచ్చునమయమున నూపంబెం డెండు గారు తప్ప తదితరలేవ

దును లేదు. రామస్వామి అయ్యంగారు క్రాసుపరీక్ష నొనర్చి. పోలీసు నూపంబెం డెండు గారితో నాచుటించుటను గూర్చిన ప్రశ్నము నిన్నెండులకు వ్యాఖ్యలయెంచె. కొర్టువారు ప్రశ్నించిరి. నేను విస్తామ: నీ యంటచే అని ఆమె జవాబు చెప్పెను. నీళ్లు తెచ్చుచున్న తరువాత నాత్మమిచ్చెను. కయి లెటునాత్మము ముగిసిన తరువాత ఆ స్థిలో నాంధ్రభాషము నీకు వచ్చునని తెలియజేసె. ఎవరే చెప్పిందా అ కొర్టువారు ప్రశ్నించిరి. నేను రంగసామితో జెప్పితిని. అంతతో నీవిషయము ముచ్చటించిరి. నాకాతము బోధించలేదని పు క్కుత్తర మిచ్చుబడెను. నీళ్లునున్న అలమెల దిగువకోర్టులో తాను తెలియజేసిం వెళ్ళు అంశముల కిదిట కృతిరేకముగ నాత్మము తెలియజేసెను. కాపు దొరసాని విచారించ బడెను. దిగువ కోర్టులో నాత్మమునకు ఇప్పటి నాత్మమునకు వ్యత్యాసములేదు. నీవే సార్లంటు వై న్ననాత్మము తెలియజేసెను. నార్తను గారు క్రాసు పరీక్ష నొనర్చు చుండ నాత్మ మిచ్చు చుండిన నానిమెల గారు మూర్ఖుడనెరి.

లాహారు కుట్ర కేసు.

ఈ నెల 12 వ తేదికి ఈ కేసు లాహారుచారణవచ్చి నది. కల్యాణము డిపోలో హెడ్డుకుమార్తా గా నన్ను మోధక సింగు గారు నాత్మమిచ్చిరి. ద్వాదశములకొండలకు అత్రా వరులును మరొకడను నీహాయిలు అలమెన్నా కిక్కువగా మున్నదనియు 90 నుండిని హంకాంతునకు పంపకదనియు చెప్పిరి. యాధ్యున జర్మనలకు విజయమునకును నీయును ఆం గ్ల క్రెభుత్వ పక్షపాతులకు నరయెం. నమోధా మిచ్చుటకు తగిన సమయము శ్వరలో కలుగుననియును గూడ వారెరి. వారి ప్రవర్తనము సరితేనయిన వారిని వైదికాదులు నేనతో నుండి తొలగించిరి.

సి. వి. డి. పోలీసు నూపరైంట్లు స్టాటి గారు నాత్మ మిచ్చిరి. విజేతములనుండి వచ్చినవారి ముత్తెను తెలిపిరి. 1914 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో కొడుగూరు గందర గోళము జరిగినది. అప్పటినుండి ము దొంతములగు విజేతముల నుండి వచ్చువారిని లెక్కచేయుచునున్నాడు. అప్పటినుండి 6 వేలమంది కుట్రాటిన విదేశీ జలయండి కుట్రాయున వచ్చిరి అని చెప్పి ఆయన ఏ తేది ఏ స్థీరులో ఎడమ వచ్చిరో వివరించిరి. చారాన వారాసింకు హంకాంతునండి బస్కాట మియగా హాకీసింగున మూ మేతోతిను మున్నుండెను అను మానముకలిగి అతనిని బర్మాసరినార్డులో పట్టుకొనిరి. తోమ మాయా నొకవచ్చినపుడు ఆమెధములను అనాజక గ్రంథము లను కొందరు ముద్దాయాలను పట్టుకొంటిమి. అని ఆతను చెప్పెను.

లాహారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు తిహానకుభాను గారు నాత్మమిచ్చిరి. 1915 వ సంవత్సరము ఫి బ్రేరీ నెలలో లాహారులో కుట్రదారుల ఆక్రమణలోనన్న ఇంట్లు కరికోధింపబడి నని. ఆయుధములు కుట్రాటినందు వాయుజరసానుకర చదా రములు, జండాలు, కాగితములు, రాబుదోహాధములు మున్నగునవి పట్టుకొనబడినవి. చాలమంది అరాబము పట్టు కొనుడిరి. అని ఆతనుచెప్పి అమద్దాయుల ఆసయమును గురుతించెను.

లాధియా నా పాతకాలలో ప్రాతరద్వార్తి గా నుండిన నూచాసింగు నాత్మమిచ్చెను. విద్యార్థులలో నరాజకభావము వ్యాపించినది. జ్యూన్ నుండి 75 వేల రుపాయల నూబుడెనని వాయునన్ను బలికిరి. బాంబులకు కావలసి భవరములు సద్దపర చుబడినవి. జలేపలులో బాంబులు చే నుబడి వి.

ఒక ముద్దవిరాళము:—రంగుడు వాంటిమి కంపు మునకు చేసిన ఎలిక్ట్రీకలు ఇంజనీరుకు కలపెను. గారు 6 వేల రూపాయలు వెలగల ఆశ్వముని జ్యోతిని దొరకెనువారి కోసంగ నిశ్చయించిరి. ఈజ్యోతి నొక మోటారునుండి కమర్చె దును. దానివలనైన బంధవచ్చును. యాధరంగమున తెలి పోకు తెలిగ్రాపులను విస్తరించేయుట: గూడ నీరు క్రయ త్తించెదను.

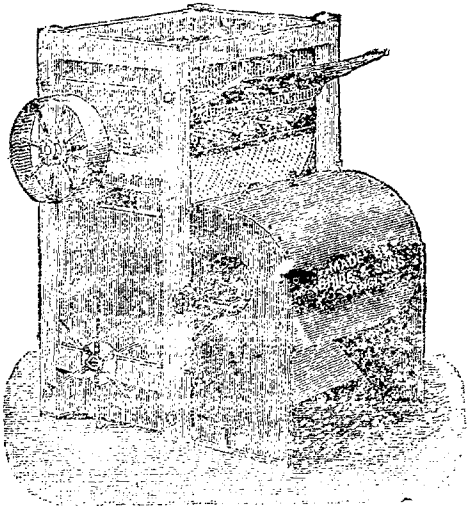
మెకానిక్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానిక్ ఇంజనీయరుంగు నేర్పుటకును, వక్కు-సాప్ వసులను జూరుటకును ఒక మెకానిక్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియవచ్చుచు ప్రీక్షి పాలుకు దరఖాస్తును పంపవలెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.



వేరు శనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము వేరు శనగ కాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టకండ కుభ్రముగా ఒలుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందు భాగముల ప్రతి స్థానముననున్నది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు - ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయించును.

బై డె అందు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలచే వి మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దుత మునకయి యోగ్యతాపత్రికలు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సన్మృతముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. మూర శతముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగా జవాబు ఇచ్చును.

ఇద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	3	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము అంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆషాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందపూర్ణుగా, కైరాజీ

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand. Kaira District

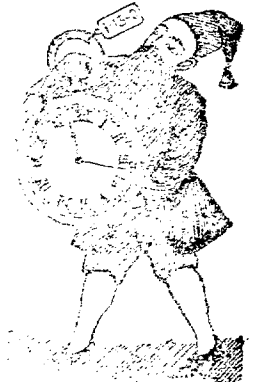
మకరసంక్రమణ బహుమతి

జేబుగడియారము రు. 1-13-0.

ఈ జేబుగడియారము నిది వలకు 8-8-0 వలకు అమ్మించు టిమి. దీని సాద లండనులో కొని యాందింతురనియు. మా కంపెనీ పేరు ఎల్ల ర దు తెలియజేయు నుద్దేశించి అర్హులగు 1-8-0 వల విక్రయించెదము. ఇది మామటకు సాగుగ చిప్పిదిగ నుండును.

5 సం॥ముల గార్వంతియిస్తును.

జేబుగడి నవలలు.



1. లీలా ౧-౦-౦, 2. యశోదర ౧-౧౨-౦, 3. మిత్రహృదయ ౦-౨-౦, 4. కళ్యాణదర్శన ౦-౪-౦, 5. మనోరమ ౦-౧౦-౦
 6. జగదీశ్వర ౦-౧౦-౦, 7. కోడండ ప్రభావము ౦-౨-౦
- వా. మునుస్వామి మొదలియా, 6, వెంకటేశ మేస్త్రీనగర్, మదరాసు.

శృంగార సాటకములు.

1. సాత్రాజితి పరిణయము వెల 0.8-0
 2. సుధర్మ విజయము. (కెడకూర్పు అచ్చులొనర్చుది). 0.8-0
- గ్రంథకర్త:—
ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ బి. సీతాపతిరావు పంతులు గారు
వి. ఏ. వి. ఎల్. డిస్ట్రిక్టు కోర్టు చీఫ్, బెజవాడ.
కావలసినవారు గ్రంథకర్త గారికి, బెజవాడకు వ్రాసికొనుదు

మహామహావాగ్దాత బ్రహ్మశ్రీ

కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాస మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1. విశ్వేశ్వరీయము 2-౦-౦
2. కొక్కొండ మాహాత్మ్యము ౦-౧౨-౦
3. సింహచల యాత్ర ౦-౪-౦
4. గోదావరి వర్ణనము ౦-౪-౦
5. నియోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౨-౦
6. జగదానురంజనము వ్యాఖ్యానము ౦-౨-౦

కొక్కొండ కుమారవరసెంహం,

(261)

కాజుపేట వరదము.

THE

(Phon 344)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

“ఆమెకో కో” యంత్రములు కూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును



ఈ యంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదునిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు.

చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయింపబడినది. పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేర్టీరీలను, అచ్చుయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగా నడపగలడు.

కెల ఆతిసులభము, పనిచేయించుట కగు న్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద ప్లాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలీవరీ చేయబడును. వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిల్లు వ్రాయును.

బెస్టు అందు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,

పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

వేరు శనగలను ఒలుచు యంత్రము

ఇవి ఇంజనీయరులు, యినుప ఓక్కుకంపెనీవారివల్ల తయారు

వేరు శనగ కాయలను పగులగొట్టి, పప్పు నలగ

కుండ తీయటకుగాను ఈయంత్రము నిర్మింపబడినది.

కావలసిన రకమును తెలియపరచి నట్లయిన ధరలు తెలియపరచబడును.

సామాను వర్తకులయిన

చేసి నష్టయి చేయబడును.

కోజు 1-8 12 గంటల కాల మునకు

80 మొదలు 100 బస్తాలువరకు తయారు

చేయుటకుగాను మూడు తరగతులుగ నిర్మింపబడి

యున్నవి.

చిరునామా— బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక ఓక్కుకంపెనీ, నెం॥ 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్రవచనము

అనంద ము. కాలయోధి కారులు మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

[illegible]

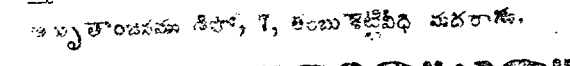
చానరాజుపేట, బెంగళూరు నీటి

7, రంబకెట్టివీరి, మదరాసు.

అయ్యక్కడ సమాజ్, పాంథారు, గుంటూరు జిల్లా.

పరిణామము:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145 వాణిజ్య మునియ్యారు జి.వి. వాణిజ్యము.

నేలు నేలు విశ్రాంతి. రానువాచ్ కం పెని,
 నుం ని ఇంతపక్షానీ, మదరాసు



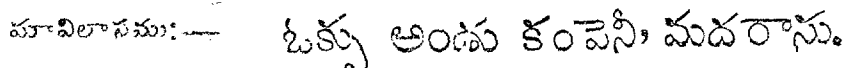
కరు జేయు మంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

(65) 21, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.ಯ.

(188) 20 శ్రీరామవార్ సోమ మ్రదాను.

శిశి చొంటుకొడు, మదరాసు.

శ్రీకృష్ణుని పాదములపై పాదములు పెట్టాడు



పిమ్మట ఆకాశభంగము కలుగకుండా ముందు